

SVERIGE 10:—
NORGE 10:—
DANMARK 12:—
INKL. MOMS

MYNT KONTAKT

4/5 · 85

MAJ

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

310

454

108

139

AUKTIONSNUMMER

Skötkonung-Skattkonung-Myntkonung sid 76

Svenska mynt från Åbo och Reval sid 79

Den internationella medaljkongressen hålls 3–6 juni i Stockholm. Minnesmedaljen är modellerad av Berndt Helleberg och slagen av Myntverket. Diametern är 60 mm. Foto Gabriel Hildebrand, ATA. Se vidare s 78.

ULF NORDLINDS MYNTHANDEL AB

Nybrogatan 36 • Box 5132, 102 43 Stockholm
Telefon 08-62 62 61

KÖPER • SÄLJER • VÄRDERAR
MYNT • SEDLAR • MEDALJER
ORDNAR

Numismatisk litteratur

Medlem av Sveriges Mynthandlares Förening

Jag och många andra har blivit tryckta
på Strängnäs Tryckeri. Om du har
kataloger, foldrar, brevpapper eller något
liknande hör av
dig till Ingemar
Linder eller Jan
Bjurenborg

STRÄNGNÄS TRYCKERI AB

Box 13, 152 01 Strängnäs
Tel. 0152-160 20

HIRSCH MYNTHANDEL AB

Grundat 1893

**Köper eller tar emot till våra auktioner
samlingar och enstaka bättre objekt.
Vi söker speciellt sällsynta svenska
och utländska mynt av hög kvalite.**

**Skriftlig anbudsauktion i slutet av maj 1985.
Prenumerationsavgift för årets 4 auktioner
är 40 S.kr. och kan insättas på vårt pg. 70 26 86-7.
Vi tar nu emot objekt hela året till våra auktioner.**

**OBS!
Adressen**

Postadress: Stureplan 4 III, S-114 35 Stockholm, 08/11 05 56

MYNTKONTAKT

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Östermalmsgatan 81
114 50 Stockholm
Telefon 08-67 55 98
(måndag - fredag kl 10.00 - 13.00)

Myntkontakt:
Postgiro 42 30 50-4
Bankgiro 219-0502
Svenska Handelsbanken

MYNTKONTAKT utkommer den
1 i månaderna februari - maj och
september - december
Prenumeration: helår 75:-

ANSVARIG UTGIVARE:
Nils-Uno Fornander

REDAKTION
Huvudredaktör:
Lars O. Lagerqvist
Adress: Box 5405
114 84 STOCKHOLM
Tel. kontorstid 08-783 94 20
Biträdande redaktörer:
Madeleine Greijer (program,
föreningar, aktuella auktioner)
Torbjörn Sundquist (annonsering)
Teknisk redaktör
(lay-out & formgivning):
Hans Franzén

ANNONSER

Bokning

Telefon 08-67 55 98 (kl. 10 - 13)

Annonspriser exkl moms:

2 sidor (mittuppslag)	2 200:-
2:a omslagssidan	1 450:-
omslagets 4:e sida	1 800:-
1/1 sida (157x220 mm)	1 200:-
2/3 sida (104x220 mm)	850:-
1/2 sida (157x108 mm)	650:-
1/3 sida (50x220 mm)	450:-
1/4 sida (76x108 mm)	350:-
1/6 sida (50x108 mm)	250:-
1/12 sida (50x52 mm)	150:-

Sista materialdag:
Den 1:a i månaden
före utgivning
Heloriginalt
manus och gärna skiss.
Sändes till
Strängnäs Tryckeri AB
Box 13
152 01 STRÄNGNÄS

Annonsen som ej är förenliga
med SNF:s, FIDEM:s och
AINP:s etik
kommer att avböjas

ISSN 0435-8245

Vårprogrammet 1985

Om ej annat anges, hålls mötena kl 18.30 på Sandhamnsgatan 50 A (riksantikvarieämbetets lokaler). **OBS ny adress!**

Maj 11-12 Årsmöte i Västerås. *Övernattning:* Stora Hotellet, Vasagatan 15.
enkelrum/inkl frukost/: 195:-
dubbelrum " " : 260:-
Middag på Stadshotellet: kostnad per kuvert cirka 130:-. Du som har vår guldnål eller medalj, bär den gärna!
Transport: För att underlätta söndagens många besök ordnas transport i privata bilar från Stockholm. Parkering i hus nära hotellet.
Bindande anmälan: till SNF kansli tillsammans med forskottsinsbetalning av 100:- per person till SNF postgiro 15 00 07-3 **snarast men senast den 1 april.** Anmälan skall innehålla:
1. deltagar lördag-söndag eller eventuellt bara del av tiden.
2. önskar hjälp ordna övernattning: enkel- eller dubbelrum?
3. önskar plats/er i bil eller har ledig plats i egen bil.
4. ange Ditt tel nr till arbetet och bostaden.
För ev. efteranmälningar, kontakta kansliet!

Program (tiderna preliminära)

11.5	11.00	Samling på slottsmuseet
	11.00-12.30	Besök i slottsmuseet
	12.30	Lunch
	13.30	Årsmöte i Rikssalen
	14.30	Myntkabinetttet beses.
	15.30	Kaffe
	18.30	Middag på Stadshotellet. Kåseri av Lars O. Lagerqvist.
12.5	09.15	Avfärd
	09.30	Besök på Tidö slott
	12.00	Besök på Skultuna Bruk
	13.00	Lunch i Skultuna
	14.15	Besök på Anundshög
	15.30	Besök på Engsö slott

Maj 20-21 Auktion i hörsalen, Historiska museerna, Stockholm (ingång Storgatan 41). Visning 17-18.10, därefter auktion.
24 Sista sammanträdet före sommaren. *Utflykt* i Gustav Vasas och hans söners fotspår i Uppland/Södermanland. Avsatt redan nu en semesterdag för denna fredag! **Program s. 135**

Höstprogrammet 1985

September 17 Michael Metcalf, chef för Oxfords myntkabinet, talar om sceattas. Obs. Lokal: Historiska Museerna, Storgatan 41, Stockholm. Kl. 18.30. Se separat notis.

Ytterligare nyheter och meddelanden se s. 135.

OLAVS Skotkonung

Kopparstick ur Elias Brenner, *Thesaurus nummorum*, 2:a uppl. 1731, visande Tab. II med de i texten omtalade Olof Skotkonung-mynten från Sigtuna. Överst till vänster och nederst till höger avbildar han ett par imitationer av Ethelred II:s mynt, vars inskrifter är barbariserade. Teckningarna gjorda 1705.

Skotkonung — Skattkonung — Myntkonung

Av Erik Gamby

När jag under första världskriget gick i Norra folkskolan i Ystad fick jag lära mig att Olof Skotkonung fått sitt binamn på grund av att han när han valdes till svearnas kung var så liten att han satt i sin mors, Sigrid Storrådas sköte, dvs i hennes knä. Också många andra godbitar ur denna forntida konungs historia underhölls jag med. När Olav Tryggvason, den norske kungen, friade till Olofs mor sedan hon blivit änka efter Erik Segersäll vägrade hon att gå över till kristendomen, varefter Olav slog henne i ansiktet med sin handske och sade: "Vi skulle jag gifta mig med dig, din hedna hund!" Sen gifte sig Sigrid i stället med den danske kungen Sven Tve-

skägg och sammangaddade sin man och sin son mot Olav Tryggvason, som blev överfallen vid Svolder och i ett väldigt sjöslag besegrades och omkom. Slutligen berättade Snorre Sturlason, för det var han som hela tiden förde pennan, att Torgny Lagman på tinget i Uppsala tog Olof Skotkonung i upptuktelse för att han inte ville sluta fred med den nyblivne norske kungen Olav digre (den tjocke), som sedan kallades den helige, och hotade att annars avsätta och kanske slå ihjäl honom.

Ja, sådant berättades i skolorna i min barndom, och det var spännande att höra för en parvel på 10–11 år och bidrog kanske till att skapa ett intresse för historia som hållit

genom åren. Efterhand har man förstås fått veta att nästan ingenting av allt detta var sant. Olof Skotkonung var en vuxen man när han blev kung i Sverige och hans mor hette inte Sigrid Storråda utan var en slavisk prinsessa. Slaget vid Svolder försiggick inte vid Rügen, som jag fick lära mig, utan i Öresund, och Torgny Lagman har av allt att döma aldrig existerat. Det enda som blivit kvar av min barnatro är när allt kommer omkring Olofs binamn skotkonung. Det har ingen historiker lyckats rucka på.

Det beror på att binamnet skotkonung är så gammalt. Det finns i formen "skotkonung" med redan i den äldre Västgötalagens kungalängd som skrevs ner omkring 1250. Där förklaras binamnet med att kungen "skötte" en by till domkyrkan i Skara. Att "sköta" var ett medeltida ceremoniel som tillämpades vid försäljning av jord: säljaren lade i vittens närvaro en jordtorva från egendomen i en flik av köparens kapp, och därmed var försäljningen rättsligt giltig.

Ungefär från samma tid är en uppgift i den sk Codex Upsaliensis C 70 i Uppsala universitetsbibliotek, från andra hälften av 1200-talet, där kungen kallas Olaus skathkunch. I en annan uppsalahandskrift (C 92) från omkring 1300 dyker namnet skotkonung (med "ö") upp, och i en handskrift från slutet av 1300-talet (C 15) heter det skutkonungar.

Avgörande för tolkningen av kung Olofs binamn blev emellertid den isländska Hervararsagan, en av de sk Fornaldarsagorna. Den skrevs på 1200-talet, och det är där vi får veta att Olof då han valdes till svearnas kung bars i sin moders sköt, dvs i en flik av hennes mantel. Hervararsagan utgavs 1672 av den lärde svenske fornforskaren och riksantikvarien Olof Verelius. Dess berättelse om Olof skotkonung blev därigenom både spridd och allmänt omfattad.

Som redan nämnts har historieforskningen raserat de gamla förklaringarna av ordet skotkonung. I stället har man kommit med nya förklaringar.

Redan Olaus Petri förklarade i sin Svea Rikes krönika (skriven på 1530-talet, utgiven 1818) att skotkonung betyder skattkonung och att

ordet syftar på att man på Olof Skötkonungs tid började betala skatt till påvestolen i Rom, den så kallade peterspenningen. Ännu så sent som 1922 förfäktade litteraturhistorikern Henrik Schück denna förklaring. Man vet emellertid på året när peterspenningen infördes i Sverige. Det var 1154, och även om det är möjligt att tidigare kungar givit skänker till Rom kan detta omöjligt ha haft sådan omfattning att det kopplats till kungens namn. Henrik Schücks son, medeltidsforskaren Adolf Schück, har likaledes utgått från benämningen skattkonung och menade att den måste ha betytt att Olof varit skattskyldig. Till vem? frågar han sig. Han finner hos Adam av Bremen en antydning om att Olof abdikerat till förmån för sin son Anund Jakob. Det är möjligt, menar Adolf Schück, att Olof där efter dragit sig tillbaka till Västergötland för att kunna ägna sig åt utövningen av sin kristna tro och i fortsättningen levat där som småkonung med skattskyldighet till Anund Jakob.

Detta är alltför fantastiskt för att man skall kunna tro på den svävande bevisföringen. Får man tro Snorre bör det på vikingatiden ha funnits en hel rad småkungar utan att de lämnat nämnvärda spår efter sig, och varför skulle denna obevisade abdikering hugfästas i Olofs namn? För övrigt är skattläggning i vår mening inte känd förrän under 1200-talet i Sverige.

Av de inte så få uppgifter om Olofs binamn som finns är det emellertid tydligt att man redan på 1200-talet har glömt bort sammanhanget. Man gissar friskt med utgångspunkt från associationer till närliggande verkligheter. Det har mest blivit folketymologi.

Vad betyder emellertid ordet "skott", "skatt", "sköt"? Slår man upp de stora ordböckerna över medeltidsspråk finner man lätt förklaringen:

fornnordiska:	<i>skattr</i>	mynt, egendom
gotiska:	<i>skatts</i>	mynt
fornhögtyska:	<i>scaz</i>	mynt, förmögenhet
fornsaxiska:	<i>scat</i>	mynt
anglosaxiska:	<i>sceat</i>	mynt, boskap
fornfrisiska:	<i>sket</i>	mynt, boskap
medeltidslatin:	<i>sceat-tum</i>	mynt

Det står mot denna bakgrund klart att bakom "skötkonung" eller "skattkonung" står den fornnordiska beteckningen för mynt, pengar. Olof skötkonung har med andra ord fått sitt binamn därför att han var den förste som präglade mynt i Sverige. Det var sannerligen också en händelse som var värd att hugfästas, som definitivt skilde Olof från alla tidigare svenska regenter. En märkvärdighet i sig.

Olof Skötkonungs myntning var en kort episod och föll snart i glömska. På 1200-talet har ingen satt honom i förbindelse med myntning. Det skulle också dröja länge innan de mynt han präglade återupptäcktes. När Elias Brenner 1691 gav ut första upplagan av sin berömda Thesaurus nummorum Sveo-Gothicorum var inga mynt från Olof Skötkonungs tid kända. Först 1704 gjordes det berömda fyndet från Näs i Roslagen som två år senare publicerades av Nils Keder. Men ännu numismatikern C.R. Berch tvivlade på att mynten präglats av Olof Skötkonung, och det skulle dröja långt in på 1800-talet innan svensk myntforskning vågade tro att dessa mynt verkligen hade hemortsrätt i Sverige och Sigtuna och inte i England, som en av B.E. Hildebrands företrädare som riksantikvarie, Jonas Hallenberg, så sent som 1819 förfäktade. Sen dess har många nya fynd av Olof Skötkonungs mynt gjorts, avhandlingar har skrivits, och ingen skulle numera komma på att gallra ut dem ur de svenska myntserierna.

☆

Efter att ovanstående har skrivits har Lars O. Lagerqvist påpekat för mig att han redan 1965 tangerat problemet i uppsatsen "Olof Skötkonungs 'sceat'-Münze".

Lagerqvist behandlar där det gåtfulla Olof Skötkonungs-myntet med det retrograda SCEUT i inskriften. Han föreslår att man läser U-et som ett omvänt A och får då fram det anglosaxiska ordet "Sceat", som han översätter med "skatt". Inskriptionen blir då SCEAT MONETA ON, vilket enligt Lagerqvist skulle betyda "skattmynt i [ortnamnet utelämnat]" och hänvisar även till Olof Skötkonungs binamn, där han förutsätter samma led.

Mot detta kan invändas att anglosaxiska "sceat" faktiskt betyder

"mynt" och sålunda är synonymt med det latinska "moneta". Det är också svårt att förstå varför man på ett svenskt mynt, vars stamp av det primitiva utförandet att döma har skurits av en svensk stämpelskärare (guldsmed?) har använt det anglosaxiska ordet i stället för det fornnordiska "skattr".

Till sist några reflexioner om ordet "skatt". Skatter i betydelsen statliga (kungliga) avgifter är knappast kända från Norden under vikingatiden. Men ute i Europa var de vanliga, och vikingarna har säkert kommit i kontakt med dem. Man kan därför anta att den begynnande myntningen i Norden hänger ihop med att de nordiska kungarna efter utländsk förebild försökte införa handelsavgifter vid de stora marknadsplatserna, som ofta låg på kungens mark. Dessa handelsavgifter har uttagits på så sätt att besökande utländska köpmän tvingats växla till sig kungens mynt mot silver och därvid måste betala slagskatt samt myntningskostnaderna. På många håll – och detta är väl de första tullavgifterna – har man på samma sätt tagit ut passageavgifter av förbipasserande utländska köpmän och deras skepp. Sådana passageavgifter har tidigt tagits ut i Göta älv och sannolikt också i Mälaren. I Norge har man tagit ut passageavgifter av islänningar redan på 1000-talet.

Det äldsta Sigtuna låg vid segelleden till Uppsala, vid nuvarande Signildsberg, förr kallat Fornsig-tuna. På vägen till Distingen vid Östra Aros och det i samband därmed hållna stora blotet vid [Gamla] Uppsala i februari måste det ha varit en strid ström av köpmän som med sina foror passerade Sigtuna. Man vet att många utländska köpmän besökte Distingen, och vid det smala sundet vid Sigtuna var det alltså lätt att pungslå köpmännen och samtidigt få tillgång till silver, som var ett begärligt internationellt betalningsmedel.

Man får anta att Olof Skötkonungs mynt växlades in mot en viss myckenhet av de utländska mynt som köpmännen förde med sig och som i så stor utsträckning påträffats i de svenska myntfynden. Eftersom köpmännen vid denna inväxling måste ge ifrån sig mer silver än de fick tillbaka i form av mynt ("skattr") har de uppfattat växlings-

tvånget som en avgift som de betalat för rätten att driva handel på marknaden. Myntningens nära förbundenhet med handelsavgiften (vilket inte var unikt för Sverige) har där efter lett till att "skattr" också kommit att ingå i begreppet "beskattning".

Litteratur:

Henrik Schück: Skötikonung eller Skotkonung. Kulturhistoriska skizzer. Stockholm 1922, s. 68–75.

Toni Schmid: Skötikonung. Den helige Sigfrid. I. Lund 1931, s. 174–179.

Adolf Schück: Skottkonung. Namn och Bygd. 1956, s. 194–204.

Lauritz Weibull: Kritiska undersökningar i Nordens historia omkring år 1000. Lund 1911.

Sture Bolin: Om Nordens äldsta historieforskning. Lund 1931.

Bengt Hildebrand: C.J. Thomsen och hans lärda förbindelser i Sverige 1816–1837. 1–2. Stockholm 1936–37.

Brita Malmer: Olof Skötikonungs mynt och andra Ethelred-imitationer. Stockholm 1965.

Lars O. Lagerqvist: Olof Skötikonungs "sceat"-Münze. Dona Numismatica, Walter Hävernich zum 23. Januar 1965 dargebracht. Hamburg 1965.

Den stora medaljutställningen

Den 3 juni öppnas FIDEM:s stora internationella utställning av modern medaljkonst i Garnisonen

hörsal på Karlavägen 100 i Stockholm. De över 800 medaljerna från ett 20-tal länder i öst och väst återfinns i den stora hallen på samma plats.

FIDEM – det är uttytt Fédération Internationale de la Médaille eller Internationella Medaljfederationen – instiftades 1937 i Paris, där generalsekretariatet ligger sedan 1960. Den har som uppgift att främja denna konstgren samt att sammanföra konstnärer, samlare, museimän och tillverkare. Den kongress som nu ordnas är den 20:e i ordningen; de tre närmast föregående ägde rum i respektive Budapest, Lissabon och Florens. Till 50-årsjubileet 1987 planeras en ännu större utställning; en inbjudan föreligger redan från U.S.A. att arrangera den och kongressen i Colorado Springs.

Till utställningen har skulptör Berndt Helleberg, Åkersberga, som också är FIDEM:s svenske representant, modellerat en medalj, vars utseende framgår av omslagsbilden. Den mäter 60 mm i diameter. Präglingen sker hos Myntverket i Eskilstuna.

Alla deltagare i kongressen kommer att erhålla medaljen i brons. Beställningar mottas av Myntverket, Box 401, 631 06 Eskilstuna, tel 016/12 03 00. När detta skrivs är priset ännu icke fastställt, ej heller om exemplar i guld eller silver kommer att finnas – i så fall i mycket begränsad upplaga.

Närmare upplysningar om kongressen eller anmälningar i sista stund sker hos Stockholm Convention Bureau, Jakobs torg 3, 111 52 Stockholm, tel 08/23 09 90. Kongressen pågår 3–6 juni och förutom föreläsningar, gemensam middag, mottagningar på Millesgården och i

Stadshuset o dyl ingår en utflykt till Drottningholms slott och Skokloster. På förstnämnda ställe visas en urvalsutställning av H M Konungens medaljer, som endast är tillgänglig vid detta tillfälle. Kungl. Myntkabinetet ordnar en separatutställning av svensk medaljkonst från 1955 – då FIDEM hade kongress i Stockholm – till 1985. Den kommer att stå kvar till hösten. Den internationella utställningen på Garnisonen, som är öppen alla dagar 10–17, stängs den 28 juni.

LLt

Mitt i City

PEO Mynt & Frimärken

Med stor sortering av

Mynt • Sedlar
Medaljer
Frimärken • Vykort
Aktiebrev • Tillbehör

Drottningg. 19, Box 16245
103 25 STOCKHOLM, Tel. 08-21 12 10

Storg. 2
852 30 SUNDSVALL, Tel. 060-11 15 40

KARLSKRONA MYNTHANDEL

Lennart Bertilsson
Hantverkargatan 11
371 35 KARLSKRONA

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Öppet månd–fred 10–17
tel 0455/81373

HÅKAN WESTERLUND

Mynthandel

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Spec. sedlar
Betalar bra för sedlar
före 1930

Vasagatan 42
111 20 STOCKHOLM
Tel. 08/11 08 07

Köper Säljer Värderar

ANTIKHALLARNA Tel. 031-13 55 81
Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg

Myntningen i Åbo och Reval av svenska mynt 1523-1524

Av Kenneth Jonsson

I Historisk Tidskrift för Finland 1984:2 behandlar Ivar Leimus i artikeln *Jacob Richerdes' myntningsaffärer i Finland och Reval* myntningen i Åbo 1523–1524 samt efterpräglingen/falskmyntningen i Reval 1524 av svenska mynt. Leimus behandlar ett synnerligen intressant material som endast delvis har varit känt tidigare (men föga beaktat i Sverige) genom artiklar av Tender och Molvögin, men som av Leimus har utökats med tidigare opublicerat källmaterial från Reval, som nu förvaras i Koblenz.

Leimus' artikel kan sammanfattas som följer. Under befrielsekriget mot danskarna lånade Gustav Vasa medel bl.a. av borgmästaren i Reval, Jacob Richerdes. För att återbetala lånet fick Richerdes rätt att prägla mynt för att på så sätt återfå sina pengar. Richerdes startade då ett myntverk i Åbo 1523 med hjälp av personal från Reval, där myntningen vid denna tid låg nere. Som myntmästare tjänstgjorde Leinhart Pauwerman och som gravör Philipus van Foysich (Philip von Foysich). Myntningen i Åbo omfattade 4 1/2-lödiga (28% silver) ören, varav ett mindre antal daterade 1523 och 1524 har bevarats. Vidare präglades 2 1/2-lödiga fyrkar (16% silver). Örena men framför allt fyrkarna var därmed underhålliga jämfört med myntningen i övriga orter i Sverige. Inga fyrkar präglade i Åbo under Gustav Vasa har tidigare varit kända, men Leimus refererar till Pekka Sarvas som nämner att det finns en unik Åbo-fyrk utan årtal (troligen präglad 1523). Mot bakgrund av detta enda kända ex. jämfört med myntningens storlek, som för fyrkarna uppgick till ca 88.000 ex., antar Leimus att man i Åbo även präglade fyrkar med rikssvenska (Stockholm?) förebilder. Leimus hänvisar till de finska fynden från Rautajärvi och Vaala för tänkbara mynt med sämre halt och mera grov bearbetning, som skulle kunna passa in i detta sammanhang. Vissa tecken talar för att man även präglat örtugar i Åbo.

1. Gustav Vasas stockholmsfyrk u.å. av den typ som antas ha efterpräglats i Åbo och Reval 1523–1524. Exemplar och foto (liksom 2) B. Ahlström Mynthandel AB.

2. Gustav Vasas stockholmsörtug u.å. av den typ som möjligen kan ha efterpräglats i Åbo 1523–1524.

Myntningspersonalen trivdes dock inte i Åbo utan en del rymde, vilket troligtvis var orsaken till att myntningen vid någon tidpunkt efter 23 maj 1524 flyttades till Reval. Här präglades nu 4-lödiga (25% silver) fyrkar med Gustav Vasas namn till ett sammanlagt antal av ca 80.000 ex. Eftersom det rådde brist på mynt i Reval och man importerade svenska mynt var det inga problem att få ut mynten på marknaden. Om myntningen här skedde med eller utan Gustav Vasas goda minne kan diskuteras och man vet inte om stamparna införskaffades från Sverige eller om de tillverkades lokalt. Ryktet om denna myntning spreds snabbt och den inställdes också före 21 december 1524, sannolikt p.g.a. att ordensmästaren Wolter von Plettenberg försökte förhindra myntningen samt att Richerdes hade ekonomiska problem.

Enligt uppgift av Richerdes präglades också 4-lödiga (25% silver)

fyrkar i Åbo i slutet av 1520-talet (före ca 1530) och även vid detta tillfälle antar Leimus att man präglade med angivande av en annan myntort (Stockholm?).

De stora skillnaderna i halt liksom den avvikande stil som bör ha använts gör att man, med utgångspunkt från Leimus uppgifter, troligen vid en noggrann undersökning kan identifiera de exemplar som efterpräglades i Åbo och Reval. De typer som bör komma i fråga avbildas i fig. 1–2.

Under bl.a. 1500- och 1600-talen talar samtida uppgifter om falska mynt som var i omlopp. I enstaka fall har det också varit möjligt att identifiera falskmynt och det mest kända exemplet är kanske den falskmyntning som ägde rum i Suceava på 1660-talet av schillingar från främst Riga och Livland.

Det källmaterial som Leimus publicerar visar på en myntning som delvis kan sägas ligga på gränsen till falskmyntning och har vissa likheter med Gustav Vasas myntning i Stockholm 1535 av mynt med dansk prägel.

Kungl Myntkabinettet

Utställningar:
Ingång Narvavägen (hornet
Linnégatan), 2 tr.
Stockholm

Aktuell programinformation:

08-783 94 00

Museet:
Tisdag–söndag 11–16
Måndag stängt
Besökstid: tisdag 13–16
(ingång Narvavägen)
Besöksadress (efter
överenskommelse
om tid per telefon):
Storgatan 41

Postadress: Box 5405,
114 84 Stockholm
Tel.: 08-783 94 00

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS AUKTION DEN 20 OCH 21 MAJ 1985

Auktionen hålles i Statens historiska museer, Storgatan 41, Stockholm. Visning försiggår båda dagarna i sessionsalen 1 trappa upp mellan kl 16.45 och 18.10. Auktionen äger rum med början kl 18.20 i hörsalen.

Endast medlemmar i föreningar anslutna till Nordisk Numismatisk Union äger rätt att närvara och att göra inköp. Kontant betalning, gärna med check, som utställs på auktionsförrättaren.

Frånvarande medlemmars uppdrag för inrop vid auktionen mottas av F Olrog, Arkitektvägen 29, 161 45 Bromma, som bör ha anbudena senast den 17 maj.

Inropat material översänds mot postförskott varvid tillkommer portoutlägg. Insända anbud skall ange ett bestämt högsta bud för ett bestämt objekt. Ev reklamationer skall för att kunna beaktas framföras senast en vecka efter att inköpta objekt erhållits.

Anbudslistor, vars bud *ej* resulterat i inköp, kommer *ej* att återsändas.

1 dagen	Svenska och utländska mynt av guld	nr	1-22
	Medeltida mynt	"	23-35
	Svenska mynt från nya tiden	"	36-307
2 dagen	Antika mynt	"	308-364
	Utländska mynt	"	365-483
	Polletter m m	"	484-491
	Sedlar och aktier	"	492-522
	Medaljer m m	"	523-546
	Litteratur och kataloger	"	547-579
	Tillbehör	"	580

Kvalitetsbeteckningarna har satts av M Greijer, F Olrog och B Rådström. Uppnådda priser kommer att publiceras i nästa auktionsnummer av MYNTKONTAKT. Foto: J. Tamsalu.

FÖRKORTNINGAR

BM	= Ahlström-Almer-Jonsson: Sveriges besittningsmynt. 2a omarb. uppl. Sthlm 1980
Cr	= W D Craig: Coins of the World 1750-1858, 2:a uppl, Racine, Wisconsin 1971
Ehnbom	= Svenska polletter, Malmö 1975
Grenh	= Å Grenholms samling, Hirschs aukkat nr 20, 22, 25 och 27. Sthlm 1981-84.
Hd	= B E Hildebrand: Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar. I-II. Sthlm 1874-75
HG	= Glück-Hyllengren: Årtalsförteckning över svenska mynt. 21:a uppl. Sthlm 1980.
HM	= Frösell, A - Jonsson, K: Fredrik I:s hessiska mynt 1730-1751. MYNTKONTAKT 7/1983.
Hy	= B E Hyckert: Minnespenningar öfver enskilda svenska män och kvinnor. NM XVII. Sthlm 1905-15.
jub	= jubileums- el minnesmynt resp sedel
Lin	= Linnæus in medal art, Sthlm 1978
NM	= Ahlström-Brekke-Hemmingsson: Norges Mynter, Sthlm 1976
NM	= Numismatiska meddelanden
NNUM	= Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad
NNÅ	= Nordisk Numismatisk Årsskrift
Nordl	= U Nordlinds lagerkat nr 12, Sthlm 1981
Olsén	= Lea Ahlborn, Sthlm 1962
RIC	= M Mattingly - E A Sydenham m fl: The Roman Imperial coinage. London 1923-
S	= Seaby, Roman silver coins and their values, del 1-4
Sear	= D R Sear: Roman Coins and their values. London 1964
SM	= Ahlström-Almer-Hemmingsson: Sveriges mynt 1521-1977. Sthlm 1976
SNF 2	= Medaljer utgivna av Svenska Numismatiska Föreningen. Smärre Skrifter nr 2, Sthlm 1977
SNG Cop	= Sylloge Nummorum Graecorum, Copenhagen
SNG Sthlm	= Sylloge Nummorum Graecorum, Stockholm
Sti	= Aug Wilh Stiernstedt: Beskrifning öfver svenska kopparmynt och polletter. II polletter. Sthlm 1872
WI	= Axel Wahlstedt: Minnespenningar över svenska män och kvinnor, NM XXIV, Sthlm 1925
WII	= Axel Wahlstedt: Minnespenningar över svenska män och kvinnor, NM XXIX, Sthlm 1937-43
Y	= R S Yeoman: A Catalog of Modern World Coins, 10:e uppl. Racine, Wisconsin 1972

F Ö R S T A D A G E N

Svenska och utländska mynt av guld

1	Sverige. Oskar II 5 kr 1881	8
2	5 kr 1901	7
x) 3	Rom. Valentinianus III 425-435 solidus kantsprickor . .	8
4	Ryssland. Alexander II 5 rub 1877	6
5	Nikolaus II 10 rub 1899	6
6	5 rub 1898	6
x) 7	Schlesw-Holst-Cott. Karl Frederick 1702-39 1/4 dukat 1711 Fr 2753 bucklig	4
8	Österrike. Frans Josef 8 fl -20 fr 1881 Fr 419 kantsk åts	6
9	Vatikanen. Pius XII 100 lire 1940 Y 30	9
10	Myntset 1957 med 100 lire i guld och stål-1 lire i orig- förp. 8 st	10
x) 11	Venedig. Peter Lando 1539-45 dukat Fr 1248	4
12	Spanien. Isabella II 100 reales 1864 Fr 185 kantskador	6
13	Kalifatet. Omeyyades Al Walid I 86-96 (705-15 e Kr) 1 dinar Fr 5	4
14	Indien, Kushan, Vasudeva ca 200 e Kr stater Rosenfield 234 v	4
15	Nederl Indien Wilhelmina 1 dukat 1921 Fr 22	6
16	Saudi Arabien 1 guinea 1951 8 g fläckig	8
17	Turkiet 50 piastrar 1972 3,5 g	7/8
18	USA 20 dol 1874 S	6
19	Mexiko 2½ pesos 1945	9
20	2 pesos 1945	8
21	1 peso 1865 fantasimynt	8

22	Brasilien. Peter II 10 000 reis 1856 Rio Fr 122	4
	Svensk guldmedalj se nr 540	
	Medeltidsmynt	
23	Magnus Eriksson 1319-63 penning LLt XXVII A 14 och A ?. 2 st	4,2
24	Brakteat före 1361 krönt framvänt hvd inom slät ring LLt XXXII:1a	4
25	Brakteat 1364-1500 krönt S inom slät ring LLt XXXIII:B2a	6
26	Albrekt av Mecklenburg 1364-89 Sthlm örtug LLt A4b kant- spricka	7
27	Erik av Pommern 1396-1439 Sthlm örtug LLt Aa1b	5
28	Sthlm örtug LLt Ac3	4
x) 29	Karl Knutsson Bonde 1448-70 Sthlm örtug LLt Ab2a	4
x) 30	Sthlm örtug LLt Ac3b	5
x) 31	Sten Sture d ä 1470-1503 Västerås $\frac{1}{2}$ örtug LLt II:B16e	6
	32 Sten Sture d y 1512-20 Sthlm $\frac{1}{2}$ örtug LLt V:B9a	4
	33 Gotland tvåsidig penning 1140-1270 LLt XX:Ab2	4
	34 Örtug 1320-1450 LLt XXXV:1a lammet utan gloria och A1b med gloria av punkter. 2 st	4,3
	35 Örtug LLt XXXV:A1a	4

36

37

42

43

Svenska mynt från nya tiden

x) 36	Gustav Vasa 1 mrk 1557 SM 117	6
x) 37	1/2 mrk 1543 SM 190	5
38	2 öre 1541 SM 197	2
39	1 öre 1523 Sm 38	2
40	Fyrk 1531 SM 33 b	2
41	4 penningar 1547 SM 208	3
x) 42	Erik XIV 2 mrk (16 öre) 1565 SM 18 liknande spricka i godset som på bilden i SM	6
x) 43	16 öre kl 1563 fräns korroderad SM 44 a	6/4
44	1/2 öre 1561 SM 36	4
45	1/2 öre 1561, 1 öre 1564 stora kantförluster SM 36,35 2 st	4,-
46	1/2 öre 1566 korroderad SM 40	4
47	Besittningsmynt. Reval 1/4 mrk 1565 perf, solidus 1562, 66, Joh III solidus u å PR. 14,25,32. 4 st	4,4,4,2

	48	Reval solidus 1562, u å (1563), 68.	3 st	5
x)	49	Johan III 4 mrk kl 1569 SM 124		5/4
x)	50	4 mrk kl 1571 SM 126		5
	51	1 mrk 1590 SM 42a repa på åts		4
x)	52	8 öre kl 1591 SM 137		4
	53	2 öre 1573, ½ öre 1579, 87 SM 65c, 88, 96.	3 st	4, 3, 4
	54	1 öre 1575 SM 71		5/6
	55	½ öre 1577 SM 85		4
	56	½ öre 1579, 83 SM 88, 92.	2 st	2, 4
	57	Besittningsmynt. Reval solidus u å BM 44, Gust II Ad. Riga 1/24 tlr 1624 stor kantförlust, solidus 1634 (2) EM 12, 26.	4 st	5, 8/7, 4, 4
x)	58	Sigismund polsk rdr 1629 HG 31		5
	59	1 öre 1597		6
	60	½ öre 1598 Sm 23		6
	61	Karl, riksföreståndare ½ öre 1599 kantförluster SM 26		5

63

64

70

62	Fyrk 1601 SM 31 b	4
x) 63	Karl IX 4 mrk 1608 SM 38 repad	4
x) 64	1 mrk 1606 liten kantspricka SM 52	5
65	2 öre 1610 delvis svagt utprägl SM 66	5
66	1 öre 1609,11 SM 68,70. 2 st	6,4
67	1 öre 1611,1?, Gust II Ad 1 öre 1616 SM 69. 3 st	3,2,3
68	Göteborg 1 öre 1610 SM 85	4
69	Johan av Östergötland 1 öre u å SM 4 a	4
x) 70	Gust II Adolf 4 mrk 1614 SM 45a	4
71	2 mrk 1617 SM 54	4/5
72	1 öre 1613,15 SM 67,68. 2 st	4
73	1 öre 1622 SM 75 c	4/5
74	Kalmar 1 öre 1625 SM 98 a,b båda har små kantförluster. 2 st	4

76

77

80

84

85

75	Kopparmynt 1 öre kl 1626 hammarpr SM 112	4
x) 76	1 öre kl 1626 valspr SM 125	6
x) 77	1 öre kl 1626 valspr Sm 126	6
78	$\frac{1}{2}$ öre kl 162? hammarpr	3
79	Säter 1 öre 1628,29 årt oläsl men sköldens form typ II C SM 134 a,136. 2 st	3/4,4
x) 80	Nyköping 1 öre 1627 SM 149 c	5
81	$\frac{1}{2}$ öre 1629 SM 156	4
82	Besittningsmynt. Reval 1 öre 1620 (kan vara 26),24 BM 53 (ev 61),59. 2 st	5,4

86

92

94

	83	Riga 1/24 tlr 1623,24 BM 11,12. 2 st	5,6
x)	84	Augsburg 1 tlr 1632 BM 8 repa i åts fält	7
x)	85	Nürnberg 1 tlr 1632 BM 5	7
x)	86	Kristina 1 rdr 1642 SM 14 a	5/7
	87	2 mrk u å SM 63 a åts porig fråns fläckig	3
	88	8 öre 1634 SM 64	3/4
	89	1 öre 1633,34,37 SVEC och SVECI SM 80b,81,83a. 4 st	4
	90	1 öre 1650,53 SM 84,85. 2 st	4,6
	91	Kopparmynt 1 öre 1639 SM 106	3/4
x)	92	1 öre 1644 SM 109a plantsfel på fråns	6
	93	1 öre 1646 SM 111	6
x)	94	1 öre 1647 SM 112 prægelskada på åts	7

101

102

105

106

108

110

95	1 öre 1649 SM 114	4
96	1 öre 1651 SM 116	5
97	1/4 öre 1634 SM 122, Karl X Gust 1/4 öre 1659 SM 63. 2 st	5,6
98	1/4 öre 1635 SM 123a, Fredr I 2 öre S M 1748 SM 315. 2 st	4,6
99	Besittningsmynt. Reval 1 öre 1649-51 BM 66-68. 3 st	4,3,4
100	Brem-Verd 1/16 tlr 1650 BM 5b, Livland 1/24 tlr 1648 BM 2a, Riga 1/24 tlr 1644 BM 50. 3 st	4,4,5
x)	101 Karl X Gustav 2 mrk u å SM 16	4
x)	102 Kastp Maria Eleon:s begravn 1655 SM 37 repor på fräns.	5

103	Kopparmynt 1/4 öre 1655,56 SM 58,59. 2 st	3,4
104	Besittningsmynt. Pommern 1/24 tlr 1658,60 BM 41,43. 2 st	4,7
x) 105	Karl XI 4 mrk 1694 SM 85	4/5
x) 106	2 mrk 1666 SM mest lik 111a	5
107	2 mrk 1669 SM 120b	5
x) 108	2 mrk 1674 SM 127a	5
109	2 mrk 1686 SM 142	5
x) 110	1 mrk 1664 GW SM 155a liten kantspricka	3
111	1 mrk 1692 SM 177	3/4
112	5 öre 1690-94 SM 183-187. 5 st	4-6
113	4 öre 1669 ANNO litet jack på fräns, Ao fläckig SM 192a,d. 2 st	6,3

Sveriges Mynthandlares Förening

är sedan 1973 en etablerad sammanslutning av mynthandlare, för närvarande 18 företag i tio olika städer i landet. Föreningen är ensam i sitt slag i Sverige. Samtliga företag är medlemmar i Svenska Numismatiska Föreningen.

Föreningens medlemmar har skrivit under uppropet mot myntförfalskningar, vilket innebär att någon handel med kopior eller förfalskningar ej förekommer.

Inom föreningen finns en reklamationsnämnd. Till denna nämnd kan samlare av numismatiska objekt vända sig, om de anser sig felaktigt behandlade av någon medlem i Sveriges Mynthandlares Förening vid köp eller försäljning av mynt eller andra numismatiska objekt.

Medlemsmatrikel erhålles kostnadsfritt på begäran:

Sveriges Mynthandlares Förening
Box 19507
104 32 Stockholm
Tel. 08/34 34 23

	121	1 öre 1674,87,95,96. SM 231,240,248,249. 4 st . . .	4,5,4,4
x)	122	Plåtmynt. 8 dlr SM 1660 SM 256b ur Sven Svenssons samling se Bertel Tingströms artikel	6
x)	123	Kopparmynt. 2 öre KM 1662 SM 231	6
	124	1,½ öre KM 1663 SM 338,342 korroderad. 2 st	4,3
x)	125	1 öre SM 1669 SM 344	7
	126	1 öre SM 1683 SM 352	6
	127	1 öre SM 1685 SM 354 korroderad på åts	5
	128	1 öre SM 1686 SM 355	6
	129	Besittningsmynt. Reval 4 öre 1667,69-71, 1 öre 1665, 69 BM 101b,105,106,108,124a,133. 6 st	3,5,4,4,4,4
	130	Pommern 2/3 rdr 1690 BM 114b	4
	131	1/12 tlr 1681 CS men C mellan bakbenen, CS båda mellan benen, CS BM 146a. 3 var	4
	132	Brem-Verd 1/16 tlr 1667,68, 1/96 tlr 1680,82, 1/24 tlr 1696 BM 35,36,74,76,61. 5 st	3,4,4,4,2/4
x)	133	Karl XII 2 mrk 1701 SM 62 små skador i åts gods	5/6
	134	1 mrk 1703 SM 85	5
	135	Kastp begr 1719 SM 146	2/5
	136	5 öre 1710 SM 110 plantsspricka i kanten	6
	137	1 öre 1700,11 SM 124,135. 2 st	4,6
	138	Plåtmynt. 1 dlr SM 1715 SM 180 stämplrar 8,8,8,8,7	8
x)	139	1/6 öre SM 2 ex på platt	7
x)	140	Besittningsmynt. Pommern 2/3 tlr 1706 BM 226	5
x)	141	Ulrika Eleonora 1 mrk 1719 SM 7	6
	142	5 öre 1719 SM 9	4
x)	143	Fredrik I 1 rdr 1723 SM 60 obet repor på åts	6

Något om plåtmynt i valören 8 daler ŠM

På auktion i maj säljes en 8-dalers plåt med årtalet 1660. Det kan vara skäl att därför något belysa förekomsten av detta egendomliga mynt. Genom förf:s inventering 1979–1981 över hela världen framkom 89 st, därav 8 st från Kristina, 37 st från Karl X Gustav och 44 st från Karl XI. Detta stora mynt har en särskild "klang" i samlarkretsar men som jämförelse kan nämnas att 4-dalern från Adolf Fredrik som är ungefär 100 år yngre endast finns i ett antal av 97 st till våra dagar bevarade. Ur sällsynthetssynpunkt borde de kosta ungefär detsamma men 4-dalern kostar bara ungefär 1/10 av 8-dalern eller mindre.

För det aktuella året finns inga 8-daler med Karl X Gustav som regent men året är likväl intressant med anledning av vissa manipulationer med plåtmyntens vikt som vidtogs i Stockholms Banco. Men först frågan om de tunga plåtmynten verkligen var mynt och i vilken omfattning de verkligen cirkulerade. Den första frågan kan besvaras med att de utan tvekan var mynt i det ögonblick de kom i allmänhetens ägo. De har alla de egenskaper som fordras för att ett föremål skall vara mynt = lagligt betalningsmedel. Det enda som skiljer dem från vanliga mynt är storleken och tyngden. Detta beror på att koppar var billig i jämförelse med silver och myntets värde som metall skulle vara lika med nominalen. Men metallen koppars värde var inte konstant. Ägaren kunde då begagna sig av ett högt kopparpris i utlandet för att få kanske något mera än nominalvärdet även sedan frakten var betald. Så exporterades på ett par år de relativt sett ännu tyngre 10-dalersmynten från 1644 och 1645 och så har också skett med 8-dalerna. En kraftigt bidragande orsak till exporten, i huvudsakligen privat regi, var de olika myntordningarna. En daler enligt 1644 års myntordning skulle väga 1,97 kg, 1649 1,812 kg, 1660 den 7 mars 1,617 och 1660 den 17 november 1,51 kg. Det var alltså en

a

b

Mittstämpel (a) och hörnstämpel (b) på Svenssons 8-daler s m 1660. Foto Bengt A. Lundberg, Raå.

inte alldeles obetydlig "övervikt" i de äldre plåtarna i jämförelse med dem som tillverkats enligt myntordningen av november 1660. Ett indicium på att de tunga plåtmynten verkligen försvunnit ur landet är att de inte förekommer mer än i två fynd från hela 1600-talet, d v s nedgrävda i jorden. Det är då två fynd i Karelen. 8-daler har tillverkats, ehuru inte alla år, tiden 1652–1682. Av 10-dalerna finns endast 8 st bevarade, de 6 i statlig ägo är alla sjöfynd. De två i enskild ägo, Ericbergs fideikommiss och Avesta Myntmuseum, har aldrig varit nedgrävda. För 8-dalern finns endast ett sjöfynd som kan antyda export (Kalmar) samt Rigafyndet, som var en del av en penningtransport från Stockholm till Riga 1659. I fyndet fanns bl a 1 st 8-daler av 1657 och 43 st av 1659. Plåtmynten i Rigafyndet är inte att betrakta som export då penningtransporten skedde till svensk besittning.

Den 1656 av Johan Palmstruch i Stockholm grundade banken, Stockholms Banco, fick redan från början stora insättningar av kopparplåtar. Ett papperskvitto var lättare än plåtmynten. När nu utmyntningsgrunden 1660 ändrades d v s det nya myntet innehöll mindre mängd koppar än enligt tidigare förordningar och samtidigt det tyngre myntet började gå med agio = överkurs uppkom krav från allmänheten att återfå plåtmynten. Vilka plåtmynt skulle då banken lämna ut

mot ett kvitto på t ex 8 daler silvermynt, det tyngre som tidigare inlämnats eller ett lättare enligt gällande förordning? Enligt bankordningen kunde knappast något annat än det insatta (tyngre) plåtmyntet ifrågakomma. Likväl föreslog Palmstruch Kammarkollegiet att de i banken befintliga tyngre plåtmynten skulle reduceras till sin vikt genom att ena kanten skulle avhuggas så att plåtmyntet fick samma vikt som de nya lättare. Bortsett från kostnaden tjänade banken på denna åtgärd cirka 37 ton koppar, vilket ger en antydning om den mängd plåtmynt som låg i deposition. Bankens senare utgivning av kreditivsedlar och följderna därav får bli föremål för en beskrivning en annan gång. De plåtmynt som låg i deposition tillhörde två myntordningar, 1649 och 1660 den 7 mars. De kallas i räkenskaper för "svåra" och "lätta". Avhuggningen skedde under åren nov 1661 – mars 1664. Sammanlagt avhöggs 7.811 st av de svåra och 6.696 st av de lätta. De omstämpelade plåtmynten försågs med en ny hörnstämpel i vilken ingår bokstaven B, mästern Bengt Myntsmeds märke. Ytterst få sådana plåtmynt är bevarade och den nu aktuella har, som framgår av bilden, inte varit föremål för avhuggning. Den har alltså inte varit i banken 1661–1664. Dess vikt är 12,986 gram, mycket nära den rätta 12,939 gram för plåtmynt enligt förordningen av den 7 mars 1660.

Bertel Tingström

123

125

133

139

114	4 öre 1671 SM 194 repa	5
115	4 öre 1675, 1 öre 1687 SM 198,240. 2 st	3,4
116	4 öre 1680, 1 öre 1666 SM 203,223. 2 st	4,3
117	2 öre 1664,65 pil, 66 krona A och D,67 SM 208c,209c, 210,212. 5 st	4-7
118	2 öre 1666 fråns delvis svagt utprägl. 1 öre 1669 plantsskador SM 210,226b. 2 st	5
119	2 öre 1666 SM 210, Finland 1 pen 1875. 2 st	4,7
120	1 öre 1665,66 (2 var),67-69 u Mm,70-72 SM 221-226b, 227-229a. 9 st	4-6

140

143

144

141

145

x)	144	1 rdr	1746	SM 86	repor på åts fält	6
x)	145	½ rdr	1723	SM 93		6
x)	146	Kastp	vid Ulr El:s begravn	1742	SM 181 fläckig	5/6
	147	10 öre	1739	Sm 121		5/6
	148	10 öre	1740	SM 122		7/6
	149	10 öre	1743	SM 125		6

146

160

161

150	5 öre 1722,25 åts delvis svagt utprägl SM 130a,131. 2 st	5,4/5
151	5 öre 1738 GZ åts fläckig, HM SM 140a,b. 2 st	4
152	5 öre 1742 SM 144	7
153	5 öre 1748 småfläckig, 50 SM 150,152. 2 st	6,4
154	1 öre 1723-25,32,33 SM 158a-160,167,168. 5 st	5-8
155	1 öre 1734 små plantsriss, ärgfläckar på fräns SM 169 .	9
156	Kopparmynt. 2 öre SM 1743,49, 1 öre SM 1735,39,48, Ad Fredr 2 öre SM 1763 (2), 1 öre SM 1759,61, Gust IV Ad 1 sk 1802, Riksg.pol 1/4 sk 1799, St Kop-6 öre KM 1791. 12 st	4-6
157	2 öre SM 1745, 1 öre SM 1730,31, 1 öre KM 1750, Gust IV Ad 1 sk på 2 öre SM. 5 st	4-5
158	Adolf Fredrik 1 rdr 1760 SM 49 v h lödmärken på fräns	6/4
159	1/8 rdr 1767 SM 77a	5
x)	160 Kastp krön 1751 SM 120	6
x)	161 Kastp begr 1771 SM 121a	6/7
162	1 öre 1754 SM 115	6

163	1 öre 1761 SM 119	7
164	Plåtmynt. 1 dlr SM 1757 SM 145 alla stämplrar 4	4
165	$\frac{1}{2}$ dlr SM 1757 SM 154 alla stämplrar 4	4
166	Kopparmynt. 2 öre SM 1758	5
167	Besittningsmynt. Pommern 8 gr 1761 IHL, LFK, 1/6 tlr 1761 IHL,DL, 1/12 tlr 1761,63 IHL, 1/24 tlr 1761 ICS, IHL, 63 IDL, 1/48 tlr 1763 LDS BM 247a,c,252c,d,254a, 255c,260b,c,261b,264b. 10 st	5-3
168	Gustav III 1 rdr - 3 dlr SM 1776 SM 43	5
169	1 rdr 1779 SM 45	5
170	1 rdr 1781 SM 47a	4
171	1 rdr 1791 SM 53	6
172	1/3 rdr 1777,78 repor på åts,79 plantsrepor på fråns SM 61-63. 3 st	5,3,4
173	1/3 rdr 1786 SM 70	5
174	1/3 rdr 1787,89 SM 71,73. 2 st	5
175	1/6, 1/12, 1/24 rdr 1777 SM 77,89a,92. 3 st	4
176	1/6, 1/12, 1/24 rdr 1778 SM 78,90a,93. 3 st	4
177	1/6 rdr 1788 SM 86	6/5
178	1/12 rdr 1778 SM 90a	4
179	1/24 rdr 1780 SM 95	5/4
180	Kastp kronpr:s födelse 1778 SM 98	6
181	Kastp begravn 1792 SM 101	7
182	Kopparmynt. 2 öre SM 1777 SM 102a	4
183	Besittningsmynt. Pommern 3 pf 1776, Gust IV Ad 3 pf 1806. 2 st	4
x) 184	Gustav IV Adolf 1 rdr 1793 SM 22 plantsrispor	6
x) 185	1 rdr 1806 SM 29 fråns delvis svagt utprägl	7

184

185

194

186

187

x)	186	1/3 rdr 1799 SM 32	7
x)	187	1/6 rdr 1799 SM 34 kanthack plantsrepor på åts	4
	188	1/6 rdr 1808 plantsrepor, 1 sk 1805 på 1762, 1/2 sk 1803 på 17?, 1809, 1/12 sk 1805. 5 st	3,5,4,4,4
	189	Kopparmynt. 1 sk 1802 på 1761 SM 46	6
	190	1/2 sk 1803 SM 54a mörk fläck på fråns, ärgfläckar	8
	191	1/2 sk 1809 SM 57b	6/7
	192	1/4 sk 1802 SM 58 mörk fläck på fråns	8
	193	1/4 sk 1805 SM 60	7/8
x)	194	Karl XIII 1 rdr 1812 SM 10 metallfel både på åts och fråns i övrigt tydligt ex	5

200

201

202

212

228

214

195	1/24 rdr 1810 SM 25	8
196	1/24 rdr 1812 rengjord, 1/12 sk 1812 putsad SM 27, 44. 2 st	5
197	1/24 rdr 1812, 1/12 sk 1812 SM 27,44. 2 st	4
198	Kopparmynt. 1/2 sk 1815 SM 41, Karl XIV Joh 1/2 sk 1827 utan bindestreck SM 114b. 2 st	6,4
199	1/2, 1/4 sk 1817 SM 42,43. 2 st	5/6,4
x)	200 Karl XIV Johan 1 rdr 1820 SM 41b	7
x)	201 Jubrdr 1821 SM 43 små repor på åts	7/8
x)	202 1 rdr sp 1842 SM 71 ngt flammig på åts	6

203	1/8 rdr sp 1831, Osk I 1/16 rdr sp 1855. 2 st	4
204	1/12 rdr sp 1833 SM 94b	7
205	Kastp begr 1844 SM 177	9
206	Kopparmynt. $\frac{1}{2}$ sk 1832, 1/4 sk 1819, 28, 1/6 sk bo 1836. 4 st	5,4,4,4
207	1/3 sk 1832 SM 135	6
208	2 sk bo 1840, 1 sk bo 1835, $\frac{1}{2}$ sk 1828 tunn och tjock plants SM 142,147,115. 4 st	4
209	2 sk bo 1843 + 7 st, Osk I 4 sk bo 1849, 1/6 sk bo 1853 + 11 st. 21 st	4-3
210	2/3 sk bo 1842 SM 160 mörk repa i håret, plantsrepa i fråns kant, Osk I 1/3 sk bo 1852 SM 117. 2 st	7/8,5
211	1/3 sk bo 1836, 1/6 sk 1832 SM 163,136b. 2 st	4,6
x) 212	Besittningsmynt. St Barthélemy kronkmk på Cayenne 2 sous. Myntet mycket nött och kronan svårbestämd men troligen BM 7	3
213	Oskar I 1/16 rdr sp 1850, 1/32 rdr sp 1852, 25 öre 1857, 10 öre 1855 G,58. 5 st	3-4
x) 214	2 rdr rmt 1857 SM 59	6
215	50 öre 1857 SM 61	5
216	50 öre 1857 SM 61	6
217	25 öre 1859 SM 66a	6
218	Minnespenning till begravn 1859 SM 143	7
219	Koppar- och bronsmynt. 4 sk bo 1849 SM 71	7/6
220	5, 1 (2), $\frac{1}{2}$ öre 1858, $\frac{1}{2}$ öre 1857. 5 st	5,5,4,6/4,6/4
221	Karl XV 1 rdr rmt 1861 SM 29	6
222	1 rdr rmt 1871 SM 34a	5
223	10 öre 1869,71, 5 öre 1863, $\frac{1}{2}$ öre 1867 (2). 5 st $\frac{3}{4}$,2,5,6,4	
224	10 öre 1871, 1 öre 1864, Osk II 2 öre 1873, 1 öre 1873. 4 st	5,3,4,6

225	Minnespenning till kröningen 1860 SM 82 putsad	7
226	Bronsmynt. 5 öre 1862,63 SM 53a,54a. 2 st	4,5
227	5 öre 1867, 2 öre 1863,72, 1 öre 1863,67,70-72. 8 st	2-5
x) 228	Oskar II riksmynntsperioden 1 rdr rmt 1873 SM 41	7
229	10 öre 1873, 5, 2 (2), 1 LA. (3), L.A. öre 1873. 8 st	4-5
230	Bronsmynt. 2 öre 1873, 1 öre 1873 SVFRIGES. 2 st	6,4
231	2 öre 1873 SM 133	5
232	Kronperioden 2 kr 1876,77,97 (2),1900,06,07. 7 st	4-3
233	2 kr 1876,77,1904,07. 4 st	2-4
234	2 kr 1876 (2),78 0,90,98,1904,07 (2),97 j,07 j. 10 st.	2-6
235	2 kr 1876,78 0 (2),92,97 j, 1904,07,07 j. 9 st	2-6
236	2 kr 1876,80,1906,07. 4 st	2,2,4,3
237	2 kr 1876,90,1904,06,07 (2), Osk I 1/16 rdr sp 1848. 7 st	2-4
238	2 kr 1876,97,1906,07. 4 st	2-4
239	2 kr 1893	4
240	2 kr 1897 jub, 1907 jub, Gust V 5 kr 1935 jub, 2 kr 1921 jub, Gust VI Ad 5 kr 1955. 5 st	6-8
241	2 kr 1897 jub, 1907 jub, Gust V 5 kr 1935 jub, 2 kr 1932 jub, Gust VI Ad 5 kr 1955. 5 st	7-9
242	2 kr 1903	3
243	2 kr 1907	6/7
244	2 kr 1907	7
245	2 kr 1907 jub	8
246	1 kr div år 1875-1907. 15 st	2-4
247	1 kr 1876,83,89,97,98 (2),1901,03,04,06. 10 st	2
248	1 kr 1879,87. 2 st	2

249	1 kr 1897, 25 öre 1874, 10 öre 1876. 3 st	5,2,3
250	50 öre 1877	4
251	10 öre 1874	4
252	Bronsmynt. 5 öre 1896, 2 öre 1900,06 putsade. 3 st	4,5,5
253	5 öre 1900	7
254	2 öre 1906 mörk fläck i kanten på fråns	9
255	Gustav V 5 kr 1935, 2 kr 1921. 2 jub	6,7/6
256	5 kr 1935 (2), 2 kr 1921,32,38. 5 jub	6-8
257	5 kr 1935 jub, 2 kr 1932 jub,38 jub, Osk II 2 kr 1897, Gust VI Ad 5 kr 1955. 5 st	6-8
258	5 kr 1935 jub, Osk II 2 kr 1897 jub, Gust VI Ad 5 kr 1954,55,66 jub. 5 st	7-9
259	2 kr 1910,13,14,24,26,29,36,42,44,47,48,50 (4). 15 st	2-8
260	2 kr 1910,13 (2),22,26,28,35,39,42,45,47,49,50 (4). 16 st	2-8
261	2 kr div år 1910-50. 33 st	4-8
262	2 kr 1913,15,31,37,39 (3),40. 8 st	4-6
263	2 kr 1922,38 (2),39,46,47,50. 7 st	4-7
264	2 kr 1930,37,39,44 (2),48, 5 öre 1926 (kval 6). 7 st .	4-7
265	2 kr 1942,43. 2 st	8
266	2 kr 1942,43 (2),45,46 (2),47,50, 50 öre 1914,20,28,30, 31 (2),33 (2),36 k o l 6:a,39,44, Gust VI Ad 5 öre 1954. 21 st. 2 kr kval 4-5, 50 öre ca 3	3-5
267	2 kr 1946, Gust VI Ad 2 kr 1956,58,59,63,64,66,68, 70. 10 st	4-7
268	2 kr 1948, Gust VI Ad 1 kr 1957. 2 st	8
269	1 kr div år 1910-50. 53 st	6-2
270	1 kr 1913 (2),24 m o u punkter,30,37,40 (2). 8 st . .	2-5

271	1 kr 1915,16,23,27,29,34, Gust VI Ad 1 kr 1959. 7 st	4-7
272	1 kr 1935,39. 2 st	7/8,6
273	1 kr 1939,40 ST o G. 3 st	6,7/8,4
274	1 kr 1946, 50 öre 1920 (2), 25 öre 1914,21 (2),34,36, 37,40, 10 öre 1920 (2),21,23 (2),36-38,41,42. 20 st	4-2
275	25 öre 1939, 10 öre 1916 k 6:a,41 (2),42 (2) typ I, 48, 5 öre 1909 l krona,12. 9 st	4-7
276	10 öre 1915, 5 öre 1916 l 6:a, 2 öre 1916 l o k 6:a, 1 öre 1915,16 l 6:a. 6 st	8-9
277	Brons- och järnmynt. 5 öre 1917 (2), 2 öre 1917 (2), 1 öre 1916,17 (2). 7 st	4
278	Gustav V-Gustav VI Adolf 5, 2, 1 öre. 126 st	8-3
279	Gustav VI Adolf 10 kr 1972 jub, 5 kr 1954,55,59 jub, 71. 5 st	8-9
280	10 kr 1972 jub, 5 kr 1954,55,66 jub,71. 5 st	8-9
281	10 kr 1972 jub, 5 kr 1959 jub (7). 8 st	6-8
282	5 kr 1952 jub	8
283	5 kr 1952 jub	6
284	5 kr 1952 jub repor	6
285	5 kr 1952 jub små jack på fråns,55. 2 st	7,8
286	5 kr 1952 jub, 55. 2 st	7,8
287	5 kr 1954. 8 st	4-5
288	5 kr 1959 jub,71 (2). 3 st	8,6,6
289	5 kr 1962 jub	7
290	5 kr 1962 jub	7
291	5 kr 1962 jub	7
292	2 kr 1952, 1 kr 1952 (2). 3 st	8
293	2 kr div år 1952-70. 27 st	6-9

294 1 kr 1961,66-68,71, 25 öre 1959, 10 öre 1935,55,58,59,
69,73 (2). 13 st 5-9

295 1 kr div år 1952-68. 22 st 5-8

Svenska myntpartier

296 1/6 öre SM 1716 kantskador, 2 öre SM 1761, St Kop $\frac{1}{2}$ sk
1801, 1/12 sk 1805, $\frac{1}{2}$ sk 1819 ärgig, 1/4 sk 1825 ärgig.
6 st 4-1

297 1/12 sk 1805,08 (2),12, $\frac{1}{2}$ sk 1822, 1 sk bo 1835,54,
1 öre 1873. 8 st 4-6

298 5 öre 1694, 1 öre 1671,73, Pommern 1/48 tlr 1763, 1/24
rdr 1777,79, 1/8 rdr sp 1832, 1/16 rdr sp 1848,52 perf.
9 st 3-2

299 1/4 öre 1635, 1/6 öre SM 1666 (2),1718, Kronan 1715,
2 öre SM 1747 (2), 1 öre SM 1739,49, 1 öre KM 1720,
21,24, Riksg.pol 1/4 sk 1799,1800. 14 st 3-5

300 Kopparmynt. Kristina 1, Karl XI 1, Karl XII 3 nödmünt,
Ul El 2, Fredr I 2, Ad Fredr 1, Gust IV Ad 6. 16 st . . 4-2

301 1/12 sk 1808,12, 1/8 rdr 1833, 1/16 rdr 1851,55, 1/32
rdr 1852, 10 öre 1857 S.T., 1 kr 1888,1940 G och ST
10 öre 1891,96,99,1900,04, 2 öre 1916/15. 16 st . . . 2-5

302 Säter $\frac{1}{2}$ öre 1631 (kval 1), Kristina 1/4 öre 3 st, Karl
XI 1 öre KM 1661, 1/6 öre SM 1666,71,73,76 (2), Karl XII
Kr (2),Fl o F,Sat,Phoeb, Ul El Hop, 1 öre KM 1719 (3).
19 st 4-1

303 Mynt 1691-1890 i dåliga kval bl a 5 öre 1691,92, 2 öre
1664,66, 1/8 rdr sp 1832, 1/12 rdr sp 1831. 25 st . . 3-1

304 $\frac{1}{2}$ sk 1821, 1/4 sk 1820 (3),28-30, 1/6 sk 1830 (3),
1/12 sk 1825, 2 sk bo 1847, 2/3 sk bo 1840,45,55, 1/3
sk bo 1839,52, 1/6 sk bo 1835,36,52,54, 2 öre 1857,71,
1907, 1 öre 1871, $\frac{1}{2}$ öre 1858. 26 st 4-2

305 Kopparmynt. Fredr I 10, Ad Fr 4, Gust IV Ad 12, Riksg.p
14 varav några perf, Karl XIII 2. 42 st 4-1

306 Kopparmynt. Karl XIV Joh 13, Osk I 28 bl a 1/3 sk bo
1846, Karl XV 13, Osk II 3. 57 st 5-2

307 Album med svenska mynt. Div 50 öre 1930-70 (38), div 25 öre 1899-1970 (56), div 10 öre 1900-70 (67), div 5 öre 1873-1978 (73), div 2 öre 1871-1971 (67), div 1 öre 1904-70 (56). 357 st 8-3

A N D R A D A G E N

Antika mynt

x) 308	Athen. Alexander den store tetradrachm ca 300 f Kr Müller 66	6
x) 309	Drachm Müller 594	6
x) 310	Antiochos tetradrachm ca 163-162 f Kr Thompson 396c . .	6
x) 311	Aetolien hemidrachm ca 279-168 Hist. Num. s 335	6

312	Babylon. Mazaeus, Alexander den stores guvernör, 331-328 silver "lejon" BMC 2 djupa "egyptiska provskåror"	4
313	Baktrien. Hermaeus ca 75-55 drachm BMC 18	2/3
314	Calabrien, Tarentum brons ca 300-228	4
315	Illyrien, Dyrrachium stater ca 450-350 jfr Syll. Cop. pl 9, 424	4
316	- drachm 229-100 BMC 110 var	2
317	Mysien. Cyzicus 480-400 trihemi-obol BMC 121 Sear 3846	5
318	Parthien. Phraates IV 38-2 tetradrachm myntort Seleucia Sellwood 51/27-36 Sear 7466	4
x) 319	Syrien. Seleucus I Nicator 312-280 tetradrachm BMC 4 var Sear 6829	5/6
x) 320	Thasos tetradrachm ca 200 f Kr kraftig repa på fräns .	4
321	Trakien, Kersonesos 480-350 hemidrachm BMC 14	2
322	- drachm ca 480-350	6
323	Trakien, Maronea tetrobol ca 400-350 Syll. Num 19 . .	6
324	Rom. republiken. Aemilia denar ca 109 f Kr Grueber II 291:590 BMC Italy 590	5
325	D:o kantskada	6
326	D:o denar ca 55 f Kr BMC 3373	4
327	Cassia denar ca 52-50 BMC 3929-36	6
328	D:o denar ca 57 f Kr BMC 3871	6
329	Claudia denar med siffran XVI 78-77 BMC 3096-3113 . . .	6
330	Considia denar 63-62 BMC 3832	6
331	Cornelia denar ca 105 f Kr BMC Italia 620-21, Pompeius denar 42-38 BMC Sicily 7. 2 st	4
332	Didia denar ca 61 f Kr BMC 3856, Hadrianus 117-138 denar. 2 st	4,2
333	Flaminia denar 106-105 BMC Italy 537	5

	334	Licina denar ca 106 f Kr Grueber 526 pl XCIII, 15 BMC Italy 526	5
x)	335	Lollia denar ca 47 f Kr BMC 4011	6
	336	Lucretia denar 133-126 kantuskada BMC 929 Grueber I 132:929	6
	337	Marcia denar ca 82-81 BMC 2657	6
	338	Minucia denar ca 132-126 BMC 952 Grueber I 135:952 . .	6
	339	D:o denar	5
	340	D:o denar ca 119-110 BMC 1005	5
	341	D:o denar	7/6
	342	Pompeia denar ca 133-126 BMC 926 Grueber I 132:927 . .	6/5
	343	Scribonia denar ca 55 f Kr BMC 3377	6
	344	Tituria denar 88 f Kr BMC 2328 Grueber I 298:2328 . . .	7
x)	345	Julius Caesar ca 47 f Kr BMC Spain 89	6
	346	Augustus 27 f-14 e Kr denar 30-27 BMC 4358 RIC 35 . . .	6
	347	Kejsartiden. Antoninus Pius 138-61 denar BMC M o L 57, Faustina d ä denar BMC 319 RIC 396. 2 st	5
	348	Julia Mamaea död 235 mor till Severus Alexander 222-35 denar, Herennia Etruscilla maka till Trajanus Decius 249-51 antoninian. 2 st	6,7/6
	349	Gordianus III 238-44 antoninian 239 Coh 25	5
	350	Philip I 244-49 antoninian Coh 165	4
x)	351	Antiokia (Philip II 244-49) tetradrachm BMC 546 Sear 4145	7
	352	Traianus Decius 249-51 antoninian Coh 49	4
	353	Trebonianus Gallus 251-53 antoninian Coh 13	5
	354	Antiokia (Trebonianus Gallus) tetradrachm BMC 634 Sear 4349	5
	355	Gallienus 253-68 antoninian Coh 1288	5/4

356	Postumus 258-68 antoninian Coh 386 spricka	6
357	Aurelianus 270-75 antoninian Coh 134	2
358	Probus 276-82 antoninian Coh 87	6/4
359	Galerius 305-11, Aquileia follis Coh 56	4
360	Follis Coh 78 ärgfläckar	5
361	Maxentius 306-12 follis 25 mm, Maximianus I 284-308 follis 27 mm. 2 st	4,6/4
362	Crispus död 326 liten brons prägl i Rom Coh 41 var, Diocletianus 284-305 antoninian Coh 34. 2 st	4,5
363	Constantinus II 337-40 liten brons prägl i Siscia Coh 222, Constantinus I, II och Constantius II ca 307-61 liten brons prägl i Nicomedia Coh 21, Galerius 305-11 follis prägl i Antiokia Coh 78. 3 st	3,5,4
364	Parti. Ass Janushvd/båttstäv, Nero 2, Vespasianus 1, Domitianus 1, Gordianus III 1. 6 st	2-4

Utländska mynt

Europa

x) 365	Norge. Frederik III 2 mrk 1650 NM 145 skada på fråns fält	5
366	Frederik IV 2 sk 1707 NM 49, Osk I 12 sk 1856 NM 33b. 2 st	3,4
x) 367	Karl XIV Johan 1 specie 1834 NM 12	6/7
368	12 sk 1845, 4 sk 1809,71, 3 sk 1868 (3) + 8 st 1810- 17. 14 st	4-3
369	2 sk 1784,1800, 8 sk 1817 perf, 2 sk 1833, 1 sk 1820, 3 sk 1869, 2 sk 1870,71 (2), $\frac{1}{2}$ sk 1867, 3 sk 1872, 5 öre 1876, 2 öre 1877, 1 öre 1876, 1 kr 1913, 25 öre 1916, 10 öre 1909. 17 st	3-5
370	Oskar II 1 kr 1877, 2 öre 1877,91. 3 st	4,6/5,4
371	Haakon VII 10 öre 1918/17, 5 öre 1919, 2 öre 1918. 3 st	5,4,4

- 372 16 sk 1717, 4 sk 1825, 12 sk 1848, 25 öre 1904, 10 öre 1897, 1 öre 1876,89,99, 1 kr 1915,17, 10 öre 1916,40, 47,56, 1 öre 1910,22,32,41,45. 19 st 3-7
- 373 Olav V 25 kr 1970 jub, Danmark 10 kr 1972 jub. 2 st . 8,9
- 374 5 kr, 50, 25, 10, 2, 1 öre 1966, 5 kr, 50, 2 öre 1967, 5, 1 kr, 50, 25, 10, 5, 2, 1 öre 1971, 5 kr 1975, 1 kr 1963, 1 kr, 50, 25, 10, 5, 1 öre 1969. 25 st 6-9
- 375 Danmark. Christian IV 8 sk 1608, 2 sk 1624, 1 sk 1621. 3 st 4
- x) 376 Christian V 4 mrk 1673 4
- x) 377 4 mrk 1695 5/4
- 378 Christian VII 1 rdr sp 1797 sår i metallen på äts . . . 3
- 379 Christian IX 2 kr 1875, 92 jub repor, 1 kr 1875 (3), 76, 4 sk 1871,72, 25 öre 1900. 9 st 2-4

- 380 Frederik VIII 5 öre 1907 6
- 381 Christian X 1 kr 1916, 25 öre 1913,18,19 (6), 21 (2),
10 öre 1914 (2),16 (2). 15 st 4-5
- 382 10 öre 1917,20, 5 öre 1919, 1 öre 1915, Christ IX
5 öre 1874, Fred VIII 2 öre 1909. 6 st 4-6
- 383 Frederik IX 5, 1 kr, 10, 2, 1 öre 1972, Island 50 kr
1968 jub, årsset 1980 50, 10, 5, 1 kr. 10 st 10
- 384 Parti. 12 sk 1717B.H., 16 sk 1856, 25 öre 1919, 10 öre
1910,15,18,19, 1 öre 1969,71, Danska Västindien 5 c
1859. 10 st 4-10
- 385 Finland 200 mrk 1957, 100 mrk 1956,58. 3 st 6/5,6/5,4
- 386 25 mrk 1978, 20 mrk 1934, 10 mrk 1930, 5 mrk 1937,38,
41,47,50, 1 mrk 1866,90,92,21, 50 pen 1872, 25 pen
1894,1908,09, 10 pen 1895,1907, 5 pen 1867,1906,
11. 22 st 4-9
- 387 10 mrk 1971 jub, Mexiko 25 pes 1968 OS. 2 st 8
- 388 2 mrk 1908 8/6
- 389 1 mrk 1907,30,32. 3 st 6,7,7
- 390 Ryssland 5 kop 1770,83, 1 denga 1731, 50 kop 1899,
20 kop 1878, 15 kop 1880,1900, 10 kop 1840,63 + 19
div. 28 st 4-6
- 391 5 kop 1791,1802. 2 st 4
- 392 1 rub 1913 jub 5
- 393 1 rub 1964, 50 kop 1922,67, 20 kop 1923,25,32,67,
10 kop 1925, 3 kop 1847,59 EM, 2 kop 1800. 11 st 3-6
- Polen. Sigismund III 1 rdr 1629 se nr 58
- 394 Polen. Danzig 3 gr 1536, 1 rub 1847 MW. 2 st 4,4/5
- 395 Polen. Danzig. Sigismund III 1/3 tlr 1621 5
- 396 18 gr 1754, 10 gr 1813 repor och skador på fråns,
31 plantsrepor, 2 zl-30 kop 1835, 2 zl 1925, 20 fen
1918, 10, 5 fen 1917, 1 fen 1916, 2 kop 1916. 10 st 4-6
- 397 Riga 1 gulden 1559 skadad, 1 schil 1570 spricka,
71 ärgfläckar,72 kantspricka. 4 st 2,4,4,4

398	Sigismund 3 gr 1598, Sverige 5 öre 1702. 2 st	6,4
399	Litauen 10 li 1938 jub	7
400	England 1 cr 1951,65, Gibraltar 25 new d 1971, Ber- muda 1 dol 1972 jub, jubmed 1952-77 30 g, 1 d 1937. 6 st	7,5,7,10,9,8
401	$\frac{1}{2}$ cr 1890,1941,45, 1 fl 1858,1906,30,36,45, 6 d 1839 falsk och sprucken + 16 div. 25 st	6-3
x) 402	Nederländerna. Friesland 1 tlr 1593 v h	5
403	Zeeland 1 ducaton 1747	4
404	1 guld 1865,1956, 1 duit Gelderland 1755, Utrecht 1742, Friesland 1723, Holland 1739, Overysse 1765 + 22 div. 29 st	6-3
405	$2\frac{1}{2}$ guld 1959,61,66. 3 st	6
406	1 guld 1924, 25 c 1939, 10 c 1849,97,1910,12,36,37, 5 c 1907, $2\frac{1}{2}$ c 1877, 1 c 1876,78,80,1904-06, $\frac{1}{2}$ c 1832, 50,1901, Utrecht 1 duit 1783, Nederl Ostind duit 1756 perf (2 frans). 21 st	4-6
407	25 c 1890, 10 c 1868. 2 st	4,2
408	$2\frac{1}{2}$ c 1890, 1 c 1863,99,1922 (2),29, $\frac{1}{2}$ c 1909,14, 21,40. 10 st	4-6
409	Belgien 1 fr 1886, $\frac{1}{2}$ fr 1834, Liege 2 liards 1710, Antwerpen 5 c 1814 N, Belg Kongo 1 c 1919, Mexiko 1 real 1743, Spanien 40 c 1867, 5 c 1870, Portugal 50 reis u å (Petrus II). 9 st	4-6
410	Frankrike 5 fr 1822 W,49 A. 2 st	5
411	2 fr 1869 A, 1 fr 1866 A,71 A, 50 c 1866 A,81 A, $\frac{1}{4}$ fr 1828 A, 10 c 1808 A + 27 div fr mynt och 3 jetoner. 37 st	2-6
412	Baden 2 mrk 1906 jub	5
413	Bayern 1 vertlr 1857	6
414	Brandenb-Franken Pf u å 1400-talet, Ostpreussen 3 gr 1774 E, räknepenning. 3 st	2-3
415	Brandenburg. Georg Wilhelm 1 tlr 1634	5

416

417

418

x) 416	Braunsch-Wolfenb. Rudolf Aug och Anton Ulrich 1 tlr 1694 Dav 6395	8
x) 417	Hamburg 1 tlr (32 schil) 1634	5
x) 418	1 tlr (48 schil) 1763 Cr 40	4
419	5 mrk 1904, Sachsen 3 mrk 1908. 2 st	6,5
420	Preussen 1 tlr 1778 A, 1 vertlr 1868, 2 mrk 1901 jub + div silver- och billonmynt 1776-1865 (8) + div kopparmynt 1752-1872 (9). 20 st	4-2
421	1 tlr 1814 A	7/6
x) 422	Sachsen. Joh Ge och Aug 1 tlr 1614 Dav 7573	6
x) 423	1 tlr 1652 Dav 7612	7
424	2 mrk 1902 jub, 1/3 tlr 1859. 2 st	8,5
425	2 mrk 1902 jub, 1/12 tlr 1764. 2 st	8,4
426	Schlesw-Holst 1 tlr 1676	4

422

423

- 427 1/16 tlr 1669, 6 schil 1724. 2 st 6,4
- x) 428 Bay 1 kr 1853, München-jeton 1840, Preus 1/6 tlr 1773E, 3 gr 1758B, 4 gr 1803, 2 pf 1850,68, ½ gr 1863, Münster 4 pf 1714, Sach-Weim 3 pf 1794, 1 hel 1781, Sach-Mei 1/4 kr 1831, Tyskl 1 mrk 1925A, 50 pf 1876, 5 pf 1921A, Tyska Östafr 20 hel 1916, Österr 3 gr 1697. 17 st 2-7
- 429 Tyska småstater mest 17- och 1800-t varibland en skadad frankfurtertlr-replik i porslin 1859 (39), kejsartidsmynt (27), västtyskl bl a 5 mrk 1951D (21), leksaksmynt 1 mrk 18?. 88 st 4-0
- 430 Tyska nödmynt 1917-21 22 av järn rostangripna, 115 av zink de flesta mer el mindre angripna av pest. 137 st 4-1
- 431 10 mrk 1972 J OS "In Deutschland", Österr 100 sch 1976 OS, Irland 10 sh 1966 jub. 3 st 7,6,7
- 432 Östtyskland 5 mrk 1968,69. 2 jub 9,10
- 433 Parti tyska mynt 1673-1872 23 silv varav 2 perf, 2 av koppar. 25 st 4-2

Ett krigsmynt

428

Tyska Östafrika 20 Heller 1916 av koppar.

Tyska Östafrika skapades 1884 av den brutale Karl Peters (1856–1918). Tysk administration tog över området 1891. De bland samlare

populära kolonialmynten 1890–1914 präglades till en början endast i Berlin för "die Deutsch-Ostafrikanische-Gesellschaft". Dessa saknar myntortsbokstav. Från och med 1904 slogs kolonialmynt både i Berlin och Hamburg med texten "Deutsch Ostafrika". Dessa har de ordinarie myntortsbokstäverna A respektive J.

Under 1:a världskriget leddes försvaret av Paul von Lettow-Vorbeck (1870–1964). Kolonin blev helt avskuret från moderlandet. För att häva bristen på skiljemynt präglades 1916 i Taboras järnvägsverkstäder 20 och 5 Heller. De har som myntortsbokstav T för Tabora (280 km s om Victoriasjön, numera ca 13.000 inv). Taboramynten är gjorda av koppar eller mässing. Metallen togs från patronhylsor och anda uttjänta metallföremål. Det präglades 1.634.000 st 20 Heller fördelade på åtta varianter och 302.000 st 5 Heller.

Behovet av högre valörer tillgodosågs genom utgivandet av sedlar. Man präglade också ett guldmynt (750/1000) på 15 Rupier. Upplagan

blev endast 16.198 fördelade på två varianter.

Det forna Tyska Östafrika ingår numera i Tanzania.

FO

438

- 434 Österrike 5 cor 1900, 6 kreuz 1849 (2). 3 st 7,4,4
- 435 Ungern 1 denar 1571, 3 gr 1765, 2 cor 1912, 50, 25 for 1967, Österr 3 gr 1696, 1765, 1, 1/4 florin 1859, Frankr 1 dec l'an 8. 10 st 4-8
- 436 10, 5 for 1971, Tyskl 2 mrk 1958G, 10 pf 1950, Polen 20 zl 1976, Grekl 5 dr 1978, 2 dr 1982, 1 dr 1976, Engl årsset 1968 (5), Gibr 1 cr 1967. 14 st 4-10
- 437a Schweiz 5 fr 1922, 25 litet kanthack, 35, 63 jub, 2 fr 1976. 5 st 6-9
- 437b 1/2 fr 1850, Vatik 10 soldi 1868, Monaco 1 dec 1838, Neapel 1 torn 1791. 4 st 5,3,4,3
- x) 438 Italien. Florens Frans I teston 1575 2/4
- 439 Vatikanen 2 carlini 1748, 1/2 bai 1850, 5 l 1940, 2, 1 l 1930, 50 l 1962, 500 l 1963, 65, 78. 9 st 2,2,8,9,8,7/8,8,7,10
- 440 10, 5, 2, 1 l, 50, 20, 10, 5 c 1940 Y 22-29. 8 st 9-10
- 441 Italien årsset 1976, 78, Schweiz årsset 1979. 19 st 10

- 442 Spanien 2 pes 1882, 50 c 1904, Portugal 1 esc 1924,
51. 4 st 4-6
- 443 400 reis 1815 perf, 200 reis 1887, 5 reis 1699, 3
reis 1699 + 4 1757-1885, Spanien 4 mar 1743, 79 perf
+ 5 1832-78. 15 st 5-3
- 444 Bulgarien 1 leva 1882, 50 stot 1910, Turkiet 40 para
1255 + 19, 10, 5 piast 1926, 25 kur 1944. 6 st 4-6

Asien

- 445 Br tradedol 1910, Engl 6 d 1853, 1904, 1 sh 1918,
Austr 1 cr 1937 små hack på kinden. 5 st 6,4,4,6,6
- 446 Filipinerna 1 peso 1897 Y 13 4
- 447 25 peso 1974, 1 peso 1969, 70. 3 st 8,9,8
- 448 Indien 50 rup 1974 kantskada 9
- 449 Bikanir 1 rup 1892, Br Ind 1 rup 1940, $\frac{1}{2}$ rup 1874, 1944
45, $\frac{1}{4}$ rup 1840, 76, 77, 1904, 18, 43, 2 annas 1862, 86, 1905,
17, 36, $\frac{1}{2}$ anna Kalkutta 1831-35, $\frac{1}{4}$ anna 1858, 1920, $\frac{1}{2}$
pice 1853, 87, $\frac{1}{12}$ anna 1876, 1904, Indore $\frac{1}{4}$ anna 1891,
Gwalior $\frac{1}{4}$ anna, Sumatra 4, 1 kep 1804, Br N Borneo 1 c
1886, $\frac{1}{2}$ c 1887, Saravak 1 c 1927, Malaya 20 c 1950, 5 c
1961, 1 c 1945, Str Settl 10, 5 c 1926, 1, $\frac{1}{4}$ c 1845.
37 st 4-7
- 450 Israel 10 pund 1972, 5 pund 1967. 2 st 9,8
- 451 Japan 4 mon 1769-1854, 100 yen 1976, Egypten 5 pi 1964,
1 guer 1293 , Syrien $2\frac{1}{2}$ pi , Iran 5 rial 1944, 2 rial
1949, 1 rial 1923, 27, 28, Libanon 10 piast 1956, Marocko
 $\frac{1}{2}$ dir 1299. 12 st 3-6
- 452 Kalifatet. Qarakhanidiska dyn, myntort Uzkand, Nasr
ibn Ali dirhem 394 (1003/04 e Kr), Malmö-hvid, grek
kopparmynt, bysant kopparmynt. 4 st 5,2,2,3
- 453 Kina, Chilhi (Pei Yang) 1 dol 1903, Kiang Nan 20 c
1909, 10 c 1902, 10 cash 1904, "riksmynt" 20 cash
1909, republiken 10 cash u å (2), Kwang Tung 20 c
1912, Honan 100 cash u å, Korea 5 mun 1883, 5 fun
1893-96. 11 st 4-6
- x) 454 Tsao Kun 1 "dol" 1923 KM 678 egentl en medalj 7/8
- 455 Libanon 1 livre 1968 FAO, Mongoliet 10 tuk 1974 jub.
2 st 9,8

454

467

SKALL DU

sälja/köpa

mynt
sedlar
ordnar
medaljer
fickur

Välkommen till

SELINS MYNTHANDEL AB

Malmskillnadsgatan 29
111 57 Stockholm, Tel. 08/11 50 81

456 Macao 5 pat 1952, Nepal 10 rup 1968, Turkiet 2½ li
1970, Algeriet 5 din 1972. 4 st 8/9,9,10,8

457 Thailand 1/8 fuang 1862, 1 att 1874-82, 1 baht (kul-
mynt) 14 g, 1 fueng (1/8 baht)(kulmynt) 1,5 g. 4 st . . . 4-5

Afrika

458 Sydafrika årsset 1973. 8 st 10

Tyska Östafrika se nr 428

459 Zambia 50 ng 1969, Camerun 50 fr 1960, Marocko 500 fr
1956, 1 dir 1969, St Thom & Princ 50 esc 1970 jub.
5 st 8,8,7,4,8

Amerika

460 Kanada 1 dol 1975,77. 2 jub 10

461 10 c 1880,1970, 5 c 1874,80, 1 c 1893,1913,16,
26. 8 st 3-8

- 462 5 c 1884, 1 c 1859, Bank of Montreal 1 d 1842,
USA 10 c 1899, 5 c 1867 (2), 83, 3 c 1866, 2 c 1865,
67, 1 c 1862 + 6 div. 17 st 4-6
- 463 Bas Canada, City Bank 1, $\frac{1}{2}$ d 1837, Upper Canada 1 d 1857,
 $\frac{1}{2}$ d 1852 perf, USA $\frac{1}{4}$ dol 1893 0, 10 c 1861, 75, 88,
5 c 1835, 1 c 1854 + 8 div. 18 st 3-2
- 464 USA 1 dol 1888, $\frac{1}{2}$ dol 1876, 92 Columbus-jub fläck
på kinden. 3 st 4,4/5,5
- Danska Västindien se nr 384
- Guadeloupe se nr 480
- 465 Argentina 1 peso 1960, 2 c 1893, Brasilien 400, 200,
100 reis 1932 jub, Uruguay 10 c 1930 jub, Tunisien
1 din 1970, Hebriderna 100 fr 1966. 8 st 4-7
- 466 Arg 1 c 1884, Bras 10 reis 1819 perf, 69, Chile $\frac{1}{2}$ c
1835, Costa Rica 1/16 peso 1862, Peru 2 c 1864, Venez
1 c 1876. 7 st 4-3
- x) 467 Bolivia Filip II 1586-98 8 reales s k "skeppspenning" . 4
- 468 Brasilien 2000 reis 1875, 1907 fläckig, 1000 reis
1856, 500 reis 1857 lödspår på fräns, 89, 1912, 200
reis 1901, 100 reis 1871, 81, 1901. 10 st 4-7
- Oceanien
- 469 Australien 1 d 1926, 35, 48, 53, 64, $\frac{1}{2}$ d 1933, 51, Br Hond
1 c 1939, 50, 70, 71, Seych 1 rup 1939, Maur 1 rup 1950,
Guernsey 8 doub 1949, 4 doub 1945. 15 st 4-9
- 470 Nya Zeeland Årsset 1970, 1 dol 1970 Y45. 8 st 10
- 471 Tonga 1 panga 1967, 77. 2 st 6/7,8
- Myntpartier
- 472 Utomeuropeiska Asien 1804-77 bl a Java 1 duit 1812,
Sumatra 1 kep 1804 + 6 div, Afrika, Mauritius 10 c
1883, Tysk Östafr 1 pesa 1890, Marocko 3 falus 1287,
Amerika, Cayenne 2 sous 1789 tillknycklad, mycket
kopparhaltigt trol förfalskn ca 1797. 12 st 5-3
- 473 Utl mynt av silver och billon bl a Portugal 200
reis 1887, Holland 10 c 1849, 71, 93. 17 st varav
2 perf 5-1

- 474 Danm 16 RBsk 1842, 4 sk 1856 (2), 71 (3), Finl 1 mrk
1866, 4 kin cash 1736-1850 + 16 div 1806-1907. 31 st . 4-2
- 475 "Skrotmynt" av silver och billon. 40 st -
- 476 Utomeur mynt USA 12 bl a 1 dol 1976 jub, $\frac{1}{2}$ dol
1964, 74, 5 c 1913, 1 c 1859, 63, Sydam 10, Afrika 7,
Asien 11. 41 st 2-8
- 477 Utl mynt av oädel metall 1758-1905 bl a Portugal 10
reis 1830, USA 1 c 1858. 53 st varav 3 perf 4-2
- 478 Utl mynt 18- o 1900-t Belg 50 c 1866 + 4, Engl 9 +
1 jetong, Österr 12, Ung 2 + bronsmed 6/9 1688 "Sucu-
ritas Hungaria" 41 mm perf, Schw 2, 10, 5 c 1850, 10 c
1880, 2 c 1879, m fl. 43 st 4-2
- 479 Div utl mynt. 135 st 4-5
- x) 480 Album med utl mynt bl a Guadeloupe 50 c 1903, Frankr
20 fr 1933, USA 1 dol 1922. 141 st 7-1
- 481a Utl mynt Norge 29 bl a 10 öre-3 sk 1874, 75, Danm 72,
Finl 9 kejs och 16 rep, Ryssl 10 bl a 5 kop 1777 kop-
par, 50 kop 1899, Pol 2, Estl 2 s 1934. 149 st 2-8
- 481b Utl mynt Tyskl kejs 33, Weimar 12, Hitler 4, VTyskl
28 (4,75 mrk), Österr 7, Schw 22 bl a Neuchatel $\frac{1}{2}$
batz 1808, 1 fr 1913, Holl 17 bl a 10 c 1890, 96, 97,
5 c 1850 (kval 5), Belg 4, Frankr 30, It 30, Monaco
1, Engl 26, Span 9, Port 1, Jug 2. 226 st 2-8
- 482 Moderna utl mynt. 230 st 4-8
- 483 Svenska och utl mynt mm mest 5, 2 och 1-öringar från
Gust VI Ad. 630 st 8-0
- Polletter mm
- 484 Avesta sandkörning 24,1 Stj 44,46. 2 st 4,6
- x) 485 Waru-Pollett wid Båtwiks Ångsåg. 10 rdr rmt papper
55 x 35 mm 4
- 486 Hundskattemärke, Göteborg nr 442 1870 Stj 215:159,
Moseb gångbro 3 öre, Sthlms ÅngslupsAB 5 öre, 3 öre,
Gtbgs färjetrafik, Malmös spårv, Sv Amerikalinjen,
Gröna Lund 10. 8 st 4-7
- 487 Näsby Heden 3 öre 1867 Stj 220 7

Franskt kolonialmynt med svensk anknytning

480

Guadeloupe 50 centimes 1903.

1903 präglades i Paris 1 franc och 50 centimes för kolonin Guadeloupe "et dépendances". Likadana mynt slogs också 1921. Såsom ej ovanligt då det gäller franska mynt gjordes också både "essais" och "pied-forts". Anknytningen till Sverige är kan man säga tvåfaldig.

1. Guadeloupe har faktiskt tillhört Sverige. Visserligen placerades aldrig den svenska flaggan på ön men juridiskt var den ändå svensk. En guvernör utnämndes men kom

inte iväg. Det var engelsmännen som 1813 skänkte Guadeloupe till Karl XIII och dennes efterkommande för evig tid. Detta skedde som tack för den svenska hjälpen mot Napoleon. Vid Parisfreden 1814 fick dock Frankrike tillbaka ön. Som kompensation erhöll Karl XIII 24 millioner francs, som egentligen var ersättning för kronprins Karl Johans egendomsförluster i Europa. Med Guadeloupefonden betalade Karl Johan Sveriges stats-skuld mot att räntan, "Guadeloupe-räntan", varje år framdeles skulle

betalas till kungahuset. Denna ränta har ju varit föremål för debatt under senare år och nyligen avskaffats.

2. Då den svenska kolonin St Barthélemy 1878 återgick i fransk ägo, blev den underställd Guadeloupe. Detta förhållande gäller alltjämt. Med begreppet "et dépendances" som står på mynten avses bland annat St Barthélemy. Dessa 1 francs och 50 centimes från 1903 och 1921 var således lagligt betalnings-medel på den forna svenska kolonin.

FO

485

- 488 Operakällaren 500 (öre), anonym 25, s k "tvätt- el färgpolletter" best av Karl XIV Joh:s 1/4-skillingar med inslagna siffror 4 st, FYRIS 353 kyparepollett ?.
7 st 4
- 489 Stora Kopparberg 11 tunnor kol mässing Stj 175:27 . . . 5
- 490 Utl polletter o jetoner mm bl a Liverpool 1/2 d-token 1791, William Beckford, Souvenir de balon captif. 9 st . 4-6
- 491 33 div polletter + 7 St Bonifacius-amuletter. 40 st . 4-8

Sedlar

- 492 Sverige 32 sk bo 1856 V 25295, 10 kr 1925 Aa 179934. 2 st. 3
- 493 12 sk bo 1847 nr 9851, 8 sk bo 1848 nr 1913 och 1917 alla uppklistrade på väv. 3 st -
- 494 1 rdr rmt 1867 Qq 99854, 1 kr 1875 X 90173. 2 st . . . 5,4
- 495 100 kr 1971 stjärnmärkta i nummerföljd Pz 152346-47.
2 st 10

- 496 10 kr 1937, LM 046834, 1954 24097619, 1955 03220575,
1960 04551682, 1968 jub 0043175-80,0071080 (7), 1981 EF K
814728. 12 st 9
- 497 10 kr 1938,45,49,57-59,62,63,68,68 jub, 5 kr 1948 jub,43,
63 med stjärna UT 927809,63. 14 st 10-6
- 498 5 kr 1952 vikt (kval 4),54,68,69,70,72 (2),73,74 (2),
76 (2),77 (2 olika färg på årt och nr). 14 st en 4 övr 8-10
- 499 5 kr 1952 (4),60 (2),63 (4),77 (4),81 (5). 19 st . . . 10
- 500 1 kr 1875 (kval 2), 10 kr 1968 jub (3), 1968 (3).
7 st en 2 övr 6-9
- 501 Smålands Privatbank 2 rdr bo 1842 samtida förfalsk-
ning, trasiga kanter, reva upptill 2
- 502 Norge 1 kr 1950, Danm 1 kr 1914 vikt, Finl 1 mrk 1915,
USA 10 c 1863 (3 olika), Argentina 5 c 1884, 5 div. 12 st 3-6
- 503 Danmark 10 kr 1923, 1 kr 1914,16,18,20, Norge 5 kr
1941,52, 1 kr 1917,48, Finland 5 mrk 1909 Kolmasto IV,
22,63, 1 mrk 1916,63, 50 pen 1918, Estl 10 kr 1937,
Ungern 10 for 1969. 17 st 5-10
- 504 Ryssland 10.000, 5.000, 1.000, 500, 250, 100, 25, 10, 5,
1 rub 1918 Pick 97-92,90-88,86. 10 st 8-10
- 505 1.000 rub 1919 6 st i ett ark vikt men i god kvalité
Pick 104 10
- 506 1.000 rub 1921 10 st i ett ark vikt men i god kvalité
Pick 112 10
- 507 50 rub u   (1921) 20 st i ett ark vikt men i god kva-
lit  Pick 107 10
- 508 5 rub 1938, Span 5 pes 1951, 1 pes 1953, Holl 1 guld
1945, Engl 10 sh 1962-66, Ital 50, 5 lire 1943, checker
på 150, 100 lire 1976, Litzmanstadt 1 mrk, 50 pf 1940,
USA 2 dol 1963, 1 dol 1957, 1 dol military payment certi-
fikat, 50 c dito ser 472, Indien 1 rup 1957, Ceylon 2 rup
1975, Korea 1 won 1953, 50 jeon 1962. 19 st 4-10
- 509 Tyska och österrikiska inflationssedlar. 42 st (varav
28 kval 10, 5 kval 3, 9 kval 1) 10-1
- 510 Polen 1.000 mrk 1919 vikt, Estl 1 mrk 1919 vikt o trasig,
 sterr 6 1902-17 i dåligt skick, 9 lokala 1920-t i gott
skick, Tyskl 500 milj mrk 1923 vikt o trasig, Argentina
10 c 1910 i mycket dåligt skick. 19 st 1-10

511	Europa 9, Asien 6, Afrika 1, Sydamerika 2. 18 st	4-6
512	Utl moderna sedlar Kina 23, Ceylon 3, Thailand 2, Korea 1, Indien 2. 31 st	4-10
	Aktier mm	
513	AB Frazzi-Tegel 150 kr 1906 nr 117 och 118 med kuponger. 2 st	8
514	Mellersta Östergötlands JärnvägsAB 100 kr nr 7878 med kuponger	9
515	Ockelbo Telefon AB 2 kr 1889 nr 100 med kuponger, vikt, reva i nederkanten	4
516	Nya AB Radiator 500 kr 1902 nr 609 med kuponger	8
517	RederiAB Sverige-Nordamerika 100 kr 1917 nr 181759 med kuponger	9
518	Smålands Enskilda Bank 100 kr 1917 nr 9136 utan kuponger, vikt	7
519	Dito 500 kr 1917 nr 46096-46100 utan kuponger, vikt	7
520	Kaytex Gummi Kompagni 20 kr Köpenhamn 1936 nr 474 med kuponger	9
521	Compagnie Générale des Caoutchougs 100 fr Paris 1904 med kuponger a) nr 20612 blålila, b) nr 29233 grönt och c) nr 02017 brunt papper. 3 st	8
522	3 checker från Skand Kredit AB dat 22 aug, 4 och 18 okt 1923 på resp 1 miljon, 100 miljoner och 1000 mil- joner mark, österrikisk check dat Landskrona 27 jan 1921 på 2000 kronen, sedel Tyskl 1000 mrk 1910 vikt. 5 st	6,6,6,6,4

Medaljer

Svenska kungliga

x) 523	Kristina "Beslutet att bosätta sig i Rom" troligen av Giov. Hamerani 62 mm silv 92 g Hd 94	8
524	a) Kristina "Utkorad drottning" tillhör A Karlstens regentlängd 27 mm 8 g Hd 2, b) Karl XI "Prins Karls födelse 17 juni 1682" tillhör A Karlstens 2:a regentlängd 27 mm 7 g Hd 94. 2 silver	6/7,7

523

537

541

525 a) Adolf Fredrik Vetenskapsak:s jetong av D Fehrman 33 mm br Hd 13, b) Norrtälje 350 år 1972 40 mm br med etui, c) Märke för sångarmötet i Sthlm 1909, Märke för sångarfesten i Malmö 1914 färgen skadad. 4 st . . . 7,10,5,4

526 Karl XV och Lovisa "Kröningen" av J E Ericsson 58 mm silv 93 g Hd 5 9

527 a) Oscar (Oskar II) Industriutst i Sthlm 1866 av Lea Ahlborn 44 mm br Hd 2 med etui, b) Gustav VI Adolf SNF 100 år 1973 av K Kjellberg-Jakobsson 60 mm br SNF 2:50. 2 st 7,10

Svenska enskilda

528 Ahlborn, Lea 1826-97 av A Lindberg 1901 31 mm silv 12 g Hy II:239 SNF 2:19 Nordl 19 repa på åts 8

529 a) Arwidsson, Greta av G Svensson Lundkvist 1973 56 mm br, b) Odelberg O W 1844-1924 av A Lindberg 1914 60 mm silv 106 g WI:171 Nordl 569. 2 st 10,9/10

530 a) Ax:son Johnson, Axel och Marcus Kock av Bo Thorén i anl av Avesta JernvAB:s hundraårsjub 1983 60 mm br MYNTKONTAKT 1983/8:181, b) Myntet i Paris 40 mm br. 2 st 10

531 Bennich, Nils Axel G:son 1817-1904 av A Lindberg 1889 58 mm br Hy II:266 8

532 a) Borås 350 år 1972 33 mm br, b) Umeå 350 år 1972 33 mm br. 2 st 10

533 Cornell, Henrik av S Blomberg 1957 62 mm förg br NNUM 1957:20 Nordl 172 8

534 a) Lenngren, Anna Maria 1754-1817 av G A Enegren för Sv Ak 1818 31 mm silv 12 g Hy II:43 Nordl 461, b) Heidenstam, C G von 1859-1940 efter C Milles modeller prägl 1929 21 mm br W II:294:2 jfr Nordl 350. 2 st 7,8

535 a) Myntverkets flyttningsmedalj 1974 av L Holmgren 32 mm silv 18 g NNUM 1974:270, b) Myntverkets minnesmedalj 1873-1973 av L Holmgren 32 mm 20 g NNUM 1973:168. 2 st 10

536 a) Nordenskiöld, Adolf Erik 1832-1901 av A Lindberg 1879 28 mm br Hy II:250:1, b) Sparbanksmedalj, Skåne (3), c) Danmark, Absalon 1904 30 mm al, d) 3 eng jetoner, e) Oskar II 10 öre 1907 leksaksmynt. 9 st . . . 10-4

x) 537 Piper, Carl 1647-1716 av A Karlsten 62 mm br Hy I:110:1 liten felprägling vid höggra randen 8

538 Sparre, Erik J 1816-86 av Ahlborn 1883 60 mm silv 92 g Hy II:194 Nordl 729 7

- 539 a) Trolle, Henrik af 1730-84 av C Fehrman 1784 28 mm br
Hy I:285, b) 2 sv spelpenningar Holst nr 147 och 152
22 mm br. 3 st 7,5,6
- 540 Wallenberg, André Oscar 1816-86 av Lea Ahlborn 1876 62
mm silv 110 g Hy II:190:1 Nordl 836 litet hack på
fråns 10
- x) 541 Westerstrand, Pehr 1785-1857 av Lea Ahlborn tilldelad
C J Rosander 1873 i origetui 43 mm guld 52 g kanthack
på åts Hy II:143 Nordl 859 9

Utländska medaljer

- 542 Finland. Freudenthal, A O 1836-1911 språkforskare av
G Quist 1936 56 mm silv 91 g 8
- 543 Nordiska konstmedaljer av Per Ung se Kunstmedaljen okt
1975 A) Danmark. H C Andersen 1975 70 mm br, B) Norge
1975 70 mm br. 2 st 10
- 544 a) England. Viktoria av L C Wyom 1881 i anl av int läkare-
kongress i London 86 mm br, b) Carnegiemedalj 50 mm br
felpräglad, c) Frankrike. Jeanne d'Arc 51 mm br med
hänganordn. 3 st 8,8,7
- x) 545 Siamesisk amulett 53 X 38 mm br 6
- 546 Vasaordens riddartecken i miniatyr utan band förg silv. 6

Litteratur

- 547 a) Bachman, M-L: Studier i Kungl. Vitterhets Historie och
Antikvitets Akademiens historia. 1969 304 s, b) Andreen,
P G: Politik och finansväsen 1815-1818. 1958 639 s, c) Bo-
ethius, Bertil: Dalarnas bränsleskatter och Stora Koppar-
bergs bergsfrälse under äldre Vasatid. 1957 40 s, d) samme:
Karl IX och driftsorganisationen vid Stora Kopparberget.
1957 175 s. 4 st hft 9
- 548 a) Isidor Bonniers samling svenska medeltidsmynt. Facsi-
miltryck 1957 52 s, b) Rasmusson, N-L: Sturetidens sven-
ska myntförhållanden. 1970 27 s, c) Holst, G: Mynt av ara-
biskt ursprung funna i Skandinavien. 1973 32 s, d) Bolin, S:
Die Anfänge der Münzprägung in Skandinavien. Särtr 1961
24 s, e) samme: Die Chronologie der gallischen Kaiser.
1932 62 s, f) Sporrang: Medaljer och Plaketter. 1964 59 s,
g) Pink, K: Einführung in die keltische Münzkunde. 1950
omslag saknas. 7 st hft 4-9

549	Davenport, J S: German Talers 1700-1800. 1979 416 s inb	9
550	Div tryck om heraldik. 4 st varav tre med dedik. . . .	8
551	Finlands Bank: Inhemska sedeltyper i Finland 1809-1951. 1952 63 s 24 pl	7
552	Hansen, Leo: Danmarks officielle pengesedler 1713-1983. 1983 380 s inb	9
553	a) Hildebrand, Hans: Sedelsamlingen i Riksbankens mynt- kabinett med historisk öfversikt af Oscar Montelius. 1915 80 s, b) Holmberg, Berta: Fredrik I:s riksdalervalörer. 1941 22 s, c) Holst, Gunnar: Mynt av arabiskt ursprung funna i Skandinavien. 1973 32 s. 3 st hft	8
554	a) Lagerqvist, L O - Nathorst-Böös, E: Mynt, sedlar och medaljer. 1981 335 s med dedik, b) Lagerqvist, L O: Svenska mynt under vikingatiden och medeltiden samt gotländska mynt. 1978 211 s. 2 st inb	9
555	a) Lindberg, Nils: Riksdalrar präglade i Sverige. 1976 88 s inb, b) Malmer, Brita: Mynt och människor. 1968 171 s inb, c) samma: Den senmedeltida penningen i Sverige. 1980 280 s hft. 3 st alla med dedik	9
556	a) Lindgren, Torgny: Riksbankens sedelhistoria 1668-1968. 1968 240 s + 112 pl, b) Castegren, Erik: Riksbankens pappersbruk Tumba. 1955 212 s. 2 st inb	9
557	a) Lindgren, Torgny: Sveriges mynt 1719-1776. 1952 158 s + 36 pl, b) samme: Banko- och riksgäldsrevisionerna 1782- 1807. 1975 202 s, c) Fritz, Sven: Studier i svenskt bank- väsen 1772-1809. 1967 293 s med dedik. 3 st hft	9
558	NM VIII. 1883 48 s + 1 pl hft bakre omsl saknas, trasig rygg trycket	10
559	NM IX och X. 1883 20 s + 9 pl resp 1887 68 s. 2 st	8,9
560	NM XI. 1887 64 s	8
561	NM XII. 1890 197 s + 1 pl omslaget trasigt i ryggen, fuktskadad trycket	10
562	NM XXX, XXXI, XXXII:1, XXXIII, XXXIV, alla utom XXX inb. 5 st	9
563	MNUM 1936-1977 inb i 12 bnd + Index	8-9

- 564 NNUM 1965-1971 ej kompletta årg (48 hft), 1972 komplett årg, 1973-75 ej kompletta (8 hft) 7-8
- 565 NNUM 1974-77. 40 hft 8
- 566 NNÅ 1936-81 (2 ex av 1979-80), alla utom 1979 inbundna. 20 st 8-9
- 567 a) Platbarzdis, A: Sveriges första banksedlar 1661-1668. 1960 234 s + 89 pl, b) Castegren, Erik: Riksbankens pappersbruk Tumba. 1955 212 s. 2 st inb 9
- 568 Platbarzdis, A: Sveriges sedlar 1661-1961 I-III 1963-65 inb + supplement 1962-1971. 1972 16 s hft. 4 st 9
- 569 a) Rønning, Bjørn: Norges pengesedler og seddelbankvesen inntil 1874. 1980 258 s, b) Sveriges Riksbank: Riksbankens hus vid flyttningen från Helgeandsholmen till Brunkebergstorg den 24 och 25 januari 1976. 203 s. 2 st inb . 9
- 570 Stiernstedt, A W: Om kopparmyntningen i Sverige och dess utländska besittningar. I 1863 X + 453 s, II 1864 60 s + 1 pl inb 8
- 571 Swab, A von: Avesta kronobruk, Linder-Welin, Ulla: Svensk koppar och kopparmyntning m fl numismatiska tryck. 19 st 4-9
- 572 Sveriges Riksbank 1668 - 1918 - 1924. 1918-31 I-V inbundna, VI:1 och 2 oinbundna 6-8
- 573 a) Talvio, Tuukka: Suomen rahat. 1981 134 s, b) Numismaattisia tutkimuksia. Studia numismatica. 1982 172 s, c) Heraldica fennica. 1978 144 s. 3 st inb 9
- 574 a) Tingström, B: Svensk numismatisk uppslagsbok. 1968 264 s, b) samme: Swedish coins 1521-1968. 1969 271 s. Båda med dedik. 2 st inb 9
- 575 a) Tingström, B: Sveriges Plåtmynt 1644-1776. 1984 246 s m dedik, b) Odén, B: Kopparhandel och statsmonopol. 1960 400 s. 2 st hft 9
- 576 Öberg, H: Guldrakteatern, från Nordens folkvandringstid. 1942 309 s + 26 pl hft omslaget 6, trycket 10
- 577 Selling, H lagerkat nr 21 1877 kanten missfärgad . . . 3
- 578 Lagerkat: Nordling 1-5, J Pedersen 3, Svea 1, Numia 1, auk. kat 1968-83: Numismat orden 6, Sthlms aukverk 9, Oslo mynthandel 5, Veiling 1. 32 st 6-8

- 579 Div sv lagerkat Norrtälje 2 Örtendal 1, Svea 1, utl dito från Spinks, Seaby, World Coins, Modern Coins & Banknoten, Hornungs aukkat nr 5-7, NNUM 5 hft 1971-72, Skandinavisk Numismatik 6 hft 1972-79. 39 st 4-8

Tillbehör

- 580 Litet svart myntskrin 25,5 X 15 X 7,5 cm, 5 lådor med vardera 8 fack 5 X 5 cm, 2 nycklar 10

545

VI KÖPER UTLÄNDSKA MYNT

Dagspriser på guldmynt (spec. USA)

WALLIN & BAKOS AB

Kungsgatan 4B 2¹/₂ tr
Box 26058, 100 41 Stockholm
Tel. 08-10 00 57, 10 00 58

TILL AUKTION 32

OKTOBER 1985
EMOTTAGER VI NU BÄTTRE

MYNT
MEDALJER
SEDLAR

B. AHLSTRÖM MYNTHANDEL AB

Kungsgatan 28-30, Box 7662
103 94 Stockholm
Tel. 08 - 140220, 101010

UPPNÅDDA PRISER

vid

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS AUKTION

den 26 och 27 november 1984

Å = återrop

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
1	3 100	41	90	82	530	123	280
2	2 800	42	340	83	250	124	325
3	1 650	43	210	84	260	125	210
4	900	44	130	85	250	126	260
5	725	45	410	86	230	127	160
6	3 500	46	470	87	65	128	65
7	550	47	510	88	60	129	120
8	1 100	48	460	89	370	130	310
9	550	49	200	90	170	131 Å	450
10	550	50	525	91 Å	80	132	675
11	560	51	180	92	4 700	133	675
12	620	52	110	93	220	134	380
13	1 300	53	340	94	200	135	370
14	340	54	250	95	190	136	500
15a	780	55	760	96	170	137	400
15b	2 000	56 Å	50	97	170	138	250
16	760	57 Å	90	98	300	139	250
17	1 750	58	2 100	99	160	140	500
18	500	59	190	100	150	141	370
19 Å	475	60 Å	100	101	360	142	1 260
20	760	61	160	102	170	143	1 050
21	810	62	630	103	320	144 Å	500
22	270	63	460	104	55	145	1 100
23	850	64	330	105	180	146	810
24	910	65	100	106	50	147	810
25	190	66	225	107	230	148	360
26	260	67	250	108	300	149	80
27	310	68	200	109	290	150	110
28	380	69	260	110	310	151	90
29 Å	300	70	250	111	120	152	50
30	330	71	460	112	150	153	140
31	75	72	330	113	130	154 Å	30
32	335	73	270	114	2 200	155	300
33	100	74	210	115	350	156	170
34	180	75	220	116 Å	140	157	45
35	670	76	210	117	210	158	24
36 } 37 }	210	77	210	118	920	159	160
38	170	78	500	119	170	160	300
39	85	79	50	120	180	161	160
40	170	80 Å	90	121	310	162	3 500
		81	450	122	45	163	2 300

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
164	1 300	213	110	262	120	311	280
165	870	214	10	263	110	312	15
166	260	215	200	264	300	313	20
167	Å 190	216	120	265	260	314	Å 105
168	60	217	150	266	151	315	200
169	100	218	130	267	250	316	30
170	550	219	150	268	100	317	Å 100
171	75	220	150	269	220	318	Å 30
172	150	221	110	270	160	319	Å 10
173	90	222	185	271	140	320	120
174	Å 55	223	190	272	Å 70	321	90
175	85	224	185	273	160	322	20
176	320	225	290	274	190	323	40
177	430	226	70	275	45	324	50
178	110	227	100	276	160	325	55
179	230	228	75	277	201	326	60
180	25	229	130	278	1 000	327	330
181	300	230	160	279	114	328	50
182	160	231	210	280	120	329	210
183	150	232	180	281	90	330	40
184	850	233	110	282	150	331	300
185	30	234	130	283	270	332	Å 50
186	95	235	240	284	130	333	Å 35
187	110	236	260	285	310	334	90
188	Å 150	237	60	286	270	335	75
189	700	238	50	287	310	336	7
190	1 100	239	50	288	410	337	120
191	80	240	Å 75	289	280	338	110
192	Å 280	241	Å 75	290	180	339	130
193	75	242	70	291	180	340	130
194	55	243	220	292	18	341	45
195	30	244	57	293	50	342	110
196	300	245	160	294	55	343	10
197	400	246	80	295	45	344	80
198	310	247	55	296	90	345	175
199	220	248	280	297	160	346	230
200	110	249	130	298	160	347	230
201	Å 50	250	215	299	75	348	280
202	850	251	230	300	Å 80	349	85
203	1 100	252	130	301	85	350	325
204	900	253	30	302	50	351	220
205	520	254	310	303	50	352	200
206	50	255	180	304	45	353	110
207	220	256	65	305	55	354	270
208	160	257	80	306	110	355	160
209	140	258	160	307	85	356	200
210	45	259	270	308	40	357	190
211	20	260	150	309	25	358	350
212	30	261	95	310	125	359	170

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
360	110	406	210	455	160	503	110
361	130	407	210	456 Å	110	504	2 500
362	90	408	230	457	145	505	950
363	80	409	230	458	80	506	220
364	80	410	210	459	180	507	45
365	75	411	200	460	9	508	130
366	400	412	250	461	40	509	325
367	55	413	250	462 Å	30	510	120
368	90	414	250	463	220	511	210
369	100	415	360	464	90	512	120
370	80	416	425	465	22	513	220
371	160	417	25	466	18	514	150
372	55	418	100	467	200	515	250
373	55	419 Å	80	468	240	516	130
374	160	420	500	469	35	517	110
375	110	421	210	470	170	518	130
376	55	422	210	471	160	519	400
377	55	423	200	472	250	520	160
378a	55	424	150	473	260	521	85
378b	110	425	120	474	110	522	70
378c	225	426	325	475	190	523	200
378d	95	427	80	476a	50	524	150
379	180	428	110	476b	30	525	95
380	65	429	75	477	310	526	40
381	80	430	90	478	40	527 Å	60
382	130	431	875	479	250	528	130
383	140	432	100	480	170	529	160
384	55	433	35	481	65	530	650
385	300	434	60	482	40	531	160
386	160	435	110	483	120	532	200
387	575	436	100	484 Å	25	533	25
388	575	437	525	485	55	534	100
389	675	438	210	486	95	535	180
390	675	439	475	487	80	536	12
391	475	440 Å	175	488	625	537	210
392	240	441	50	489 Å	50	538	210
393	220	442	270	490 Å	40	539	65
394	325	443	270	491	105	540	150
395	775	444 Å	128	492	150	541	45
396	220	445 Å	70	493	130	542	100
397	170	446	110	494	80	543	25
398	500	447	130	495	80	544	160
399	120	448	90	496	220	545	55
400	400	449	28	497	110	546	75
401	230	450	10	498	60	547	85
402	150	451	70	499	55	548	120
403	1 200	452	90	500	160	549	500
404	325	453 Å	30	501	200	550	85
405	400	454	95	502	230	551	260

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
552	210	591	45	630	290	669	50
553	100	592	130	631	350	670	40
554	190	593	35	632	200	671	110
555	35	594	325	633	120	672	210
556	260	595	30	634	Å 140	673	55
557	Å 170	596	30	635	110	674	170
558	85	597	55	636	Å 100	675	Å 60
559	60	598	40	637	75	676	30
560	55	599	100	638	60	677	45
561	30	600	60	639	50	678	75
562	70	601	30	640	65	679	35
563	60	602	70	641	100	680	410
564	180	603	Å 30	642	230	681	55
565	} 90	604	60	643	430	682	30
566		605	55	644	170	683	} 150
567		606	140	645	220	684	
568	70	607	95	646	50	685	500
569	450	608	100	647	740	686	30
570	120	609	160	648	170	687	450
571	90	610	230	649	75	688	60
572	350	611	70	650	60	689	60
573	90	612	35	651	40	690	100
574	190	613	150	652	50	691	130
575	Å 85	614	260	653	975	692	30
576	140	615	50	654	110	693	130
577	70	616	100	655	200	694	40
578	55	617	120	656	45	695	110
579	35	618	50	657	50	696	170
580	190	619	Å 30	658	65	697	40
581	130	620	35	659	25	698	10
582	50	621	80	660	70	699	5
583	40	622	300	661	220	700	26
584	55	623	65	662	180	701	5
585	140	624	370	663	Å 230	702	Å 15
586	100	625	Å 255	664	210	703	10
587	55	626	170	665	80	704	110
588	35	627	325	666	60	705	45
589	75	628	100	667	130		
590	140	629	180	668	65		

OBS! Fr o m vecka 17 och varje udda vecka året ut publicerar SNF numismatiska artiklar i Sydsvenska Dagbladet. Möjlighet finns att abonnera på lördagstidningar. Kostnaden är 3 kr per lördag. Ring Sydsvenskan 040/93 60 00 (abonnemang) eller skriv till Box 145, 201 21 Malmö.

UR STYRELSENS ÅRSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1984

VINST- OCH FÖRLUSTRÄKNING FÖR SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN 1.1—31.12 1984

Styrelsen har under 1984 haft följande sammansättning:

Ordf G Bergenstråhle, v ordf F Olrog, sek r T Sundquist, kassaförv U Nordlind. Övriga: Y Almer, L Wallén, M Grejler; suppleanter: A Frösell, K Jonsson, T Lind, R Rodestam.

Styrelsen har under året hållit 5 protokollförda sammanträden och dess arbetsutskott 1.

Utöver i styrelsen har arbete pågått i olika kommittéer.

Beträffande verksamheten under året hänvisas till vad som publicerats i MYNTKONTAKT och i Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad.

Sven Svenssons stiftelse för numismatik:

Föreningens ordinarie representanter i stiftelsen har varit G Bergenstråhle, N-U Fornander och T Sárkány (t o m 11 oktober) därefter T Sundquist, suppleanter har varit K Jonsson och U Nordlind, T Sundquist (t o m 11 okt.) därefter F Olrog. Kontrollant för samlingarna har varit G Bergenstråhle.

Gunnar Ekströms stiftelse för numismatisk forskning:

Föreningen har representerats av U Nordlind (ordinarie) och B Tarras-Wahlberg (suppleant).

Medlemmar

Den 31 december 1984 uppgick föreningens medlemsantal till 1012 juridiska och enskilda medlemmar.

Föreningens ekonomi framgår av vinst- och förlusträkningen.

Medlem som önskar en fullständig årsberättelse kan vända sig till kansliet.

Inkomster

Medlemsavgifter

Inträdesavgifter	1 800:—	
Årsavgifter	116 545:—	118 345:—

Intäkter av kapital

Räntor å bankräkningar och obligationer		69 753:02
Nettovinst vid försäljning och inlösen av obligationer	15 414:—	
Nedskrivning av obligationer	- 15 414:—	—:—

Försäljningsresultat

Samlarmynt	4 027:21	
Medaljer, jetonger	2 415:—	
Auktioner	11 339:—	
Litteratur	17 028:90	
Diverse inkomster	121:50	34 931:61

Återförd utgiftsrest

Summa inkomster	224 229:63	1 200:—
-----------------	------------	---------

Kostnader

Personalkostnader

Löner och sociala avgifter	56 246:—	
----------------------------	----------	--

Övriga kanslikostnader

Lokalkostnader	13 711:60	
Kontorsomkostnader	9 663:22	
Inventarier	3 380:60	26 755:42

Föreningsverksamhet

Avgift till Nordisk Numismatisk Union	837:01	
Avgift till Internationella numismatiska kommissionen m fl föreningar	564:68	
Årsmöte, klubbafnar, representation, gåvor	5 192:63	
Resekostnader	436:—	
Bibliotek (inbindningar, inköp)	1 228:14	
Kompletteringsköp till föreningens egen medaljsamling	4 800:—	13 058:46

Tidskrifter

MYNTKONTAKT/SNT	61 525:96	
Bidrag från Sven Svenssons Stiftelse för Numismatik	- 30 000:—	31 525:96

Kapitalkostnader

Notariatavgifter	1 144:55	
------------------	----------	--

Bidrag

FIDEM 1985	5 000:—	
Summa utgifter	133 730:39	

Överskott att tillföras kapitalet

Summa	224 229:63	90 499:24
-------	------------	-----------

Börsvärde på obligationerna 31.12.1984

489 540:—

BALANSRÄKNING FÖR SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

31.12.1983 31.12.1984

Tillgångar

Kontanter	1 979:60	683:75
Postgiro	104 457:33	28 973:86
Banktillgodohavande	785 608:69	376 983:09
Obligationer	5 000:—	474 042:—
Inventarier	1:—	1:—
Föreningens medaljsamling	1:—	1:—
Föreningens bibliotek	1:—	1:—
Lager: samlarmynt	26 043:31	12 178:72
samlarmedaljer	8 664:—	8 540:—
samlarjetonger	1 000:—	1 000:—
boklager	1 000:—	1 000:—
medlemsnålar	186:—	25:—
Fordringar	848:25	—:—
Inkomstrester	—:—	14 661:—
Summa	934 790:18	918 090:42

Skulder och eget kapital

Donationsfonder och andra fonder

C W Burmesters medaljfond	86 710:—	90 460:—
C W Burmesters förlagsfond	159 385:—	146 754:—
N L Rasmussens stipendiefond	31 063:30	33 654:30
Ständiga medlemmars fond	45 000:—	45 000:—

För särskilda ändamål reserverade medel

Reserverat för utgivning av Numismatiska Meddelanden XXXII:2	49 000:—	—:—
Förlagsfond för utgivning av skrifter	130 000:—	100 000:—
Landsortsfonden	460:—	660:—
Belöningsmedaljers fond	10 000:—	9 391:—

Övriga skulder

Källskatt	5 890:—	11 188:—
Diverse skulder	181:—	164:—
Dokumentation av S Svenssons samlingar	—:—	19 321:60

Balanserade medel

Förskottsbetalda medlemsavgifter	35 250:—	370:—
Prenumerationsavgifter på Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad	2 664:—	40:—
Förskottsbetalningar på samlarmynt	5 755:—	—:—

Utgiftsrester

Föreningens eget kapital	2 843:60	—:—
Summa	934 790:18	461 087:52

918 090:42

Medlemsnålen

i silver kan fås från kansliet.
Pris 20 kr + porto.

RECENSIONER

Festskriftsjakt

har jag vid flera tillfällen rekommenderat, därför att denna hyllningsform, främst inom den akademiska världen, i allmänhet är ämnesmässigt så vittfamnande, att även en numismatiker hittar guld-korn bland mängden av bidrag.

Under år 1984 fick den svenska festskriftsserien ett fint bidrag i "Den ljusa medeltiden" (ISBN 91-7192-601-1), utgörande en hyllning till den framstående forskaren och kännaren av vår medeltid, professorn vid statens historiska museum Aron Andersson, som tyvärr avled några månader efter hyllningen. Det är en volym som för läsaren ut på en spännande resa till en medeltid, som under resan träder fram i allt "ljusare" stämmningslägen.

Bland bidragen finns två av fin numismatisk halt. Det första är Lars O. Lagerqvist: *Sveriges äldsta myntporträtt?*

Lagerqvists artikel passar utmärkt in i den långvariga diskussionen om porträttens "äkthet" på mynten (jfr t ex "Münzporträts im XI. Jahrhundert?" av Richard Gaetens). Den antika myntningen har skämt bort oss med sina otroligt fina serier av porträtt som genom sin realism visat sig vara en ovärderlig guldgruva för konsthistorikerna vid deras arbete med att bestämma de antika byster som överlevt till modern tid. Med kristendomen sköts personen i bakgrunden och de personer som började dyka upp på mynt och sigill var blott symboler för makten ("överheten"), där olika värdighets-tecken kom att precisera den världsliga och andliga maktens olika höghetsgrader, alltså inga naturalistiska porträtt. Först med renessansen kom det personliga åter till heders.

Såsom varande renessansens födelse-land var Italien först "på bettet". Numismatikern Hans Nussbaum har ingående beskrivit denna process i artikeln "Fürstenporträte auf italienischen Münzen des Quattrocento" (Zeitschrift für Numismatik XXXV), som varmt rekommenderas för vidare studium.

Den "nya stilen" spred sig snabbt till övriga Europa, så att det var självklart att Sverige, när nationalstaten grundades, skulle sluta upp härpå. Lagerqvist presenterar i artikeln Gustav Erikssons rundmynt av år 1522 och de med samma stam-par slagna klippingarna samt behandlar även sentida kopior.

Det är en som vanligt mycket detaljerad granskning, som Lagerqvist genomför. Ikonografiskt kan inte Gustav Eriksson Vasa beläggas från just den tiden, men allt pekar på att vi här har vår förste nationelle regent avbildad. Av unionskonungarna finns Kristian I och II på samtida medaljer (jfr Kirsten Bendixen: "Medailleportraetter af de ældste oldenborgske konger" i Nationalmuseets Arbejdsmark 1979).

Det andra bidraget är Brita Malmer: *Om pennungar med krönt huvud.*

Malmer har 1980 publicerat "Den senmedeltida penningen i Sverige". I sitt bidrag koncentrerar hon sig nu på pennningar med krönt huvud. Det är en mycket detaljerad granskning som här presenteras i ett festskrifts-bidrag begränsade format. Malmer behandlar Stockholmsmyntningen med krönt huvud, granskar kronorna och frisyerna på svenska pennningar under 1300- och 1400-ta-

len och redogör med hjälp av kartor över fynden för spridningen av pennningar med krönt huvud. Artikeln ger genom sitt utmärkta bildmaterial en fin inblick i hur stämpelskärarna under medeltiden kunde variera symbolfiguren (jfr ovan!).

Förtrötts inte i din jakt efter numismatica! Jag själv har på de mest oväntade ställen "hittat" artiklar, som skänkt ytterligare kunskap och glädje.

Numismatiska Litteratursällskapet i Göteborg

fortsätter idogt att till allt vidare kretsar sprida kunskap om numismatiken i vetenskap om att den är en fin hjälpvetenskap till andra discipliner. I dess produktion finns som bekant såväl nya verk som faksimiltryck av äldre, som av olika anledningar befunnits värda nytryck. Sällskapets strävan, som är värd allt stöd från samlarnas sida, har nu gett oss två nya faksimiltryck, nämligen:

Carl Peter Thunberg: Inträdestal om de myntsorter, som i äldre och sednare tider blifvit slagne och varit gångbare uti kejsardömet Japan, hållet för Kongl. Vetenskaps-Academien, den 25 Aug. 1779. 1984. ISBN 91-970059-6-7.

Evald Ziervogel: Utkast till offentliga historiska föreläsningar öfver svenska myntkundskapen; hvilka uti det för Numophylacio Ehrenpreusiano i Gustavianska Academiens utsedda rum, komma efter Befallning att hållas. 1984. ISBN 91-970059-4-0.

Thunberg-trycket inleds med ett förord, författat av antikvarien vid Kungl. Myntkabinettet Ian Wiséhn. Thunberg var en i Carl von Linnés skara av lärjungar, som under omfattande resor i främmande länder skaffade sig egen berömmelse. Wiséhn berättar närmare om Thunbergs liv och akademiska verksamhet samt om hur hans japanska resa utföll. Om hans numismatiska verk får vi bl a veta, att de av Thunberg hemförda mynten fortfarande finns kvar i KMKs samlingar.

Till Ziervogel-trycket är fogat ett av förste antikvarien Ernst Nathorst-Böös författat förord, vari Z:s liv beskrivs och hans numismatiska verk bereds en rimlig "Ehrenretning". Till förordet är fogad en förståelsen av vissa av Ziervogel gjorda uttalanden påkallad kommentar.

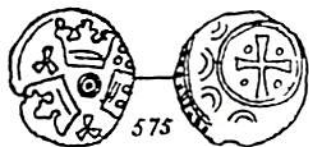
Gustav Eriksson, rundmynt 1522 med okänt värde (1/4 gyllen?). Silver, 7,30 g. Kungl. Myntkabinettet. Foto N Lagergren, ATA.

FRÅGE-SPALTEN

Fråga:

I H. Seitz bok *De tre kronorna* upp-tas ett mynt som jag ej har sett av-bildat på något annat ställe. Detta mynt har på ena sidan tre kronor som det svenska lilla riksvapnet. Det uppges också av Seitz att det skall vara präglat tidigare än "lilla riksvapnet" förekommer i Sverige. Är detta riktigt? I så fall borde Danmark ha *minst* lika stor rätt till de tre kronorna som vi.

Anders Frösell
Järfälla

Danmark, borgarkrigsmynt återgivet efter Mansfeld-Büllner. Tidigare daterat till ca 1330, numera till ca 1290. Låghaltigt silver (10%), troligen slaget i Roskilde.

Svar:

Detta är inte någon enkel fråga och jag kunde ha gjort det lätt för mig genom att säga, att jag inte tror att myntet har någon politisk syftning, allra minst på tre riken. Emellertid har jag varit i kontakt med den kgl. Mønt- og Medaillesamling i Köpenhamn och fått kompletterande uppgifter, som här framlägges till begrundan, tillsammans med några egna tankar.

Det mynt som P. Hauberg på sin tid (i verket *Danmarks myntvæsen og mynter i tidsrummet 1241–1377*, Aarbøger for nordisk oldkyndighed og historie, 1884, Khvn 1885) daterade till ca 1330, eller slutet av Kristoffer II:s regering, och ansåg vara myntat i Roskilde, avbildas av H.V. Mansfeld-Büllner (i dennes katalog *Danske mønter fra tidsrummet 1241–1377*, Khvn 1887, revideret udgave – med register – ved J.Chr. Holm, Khvn 1954) som nr 575. Den sistnämnda har också angivit namn för biskoparna vid denna tid, Johan Hind (1321–1330) och Johan Nyborg (1330–1344). När myntet publicerades var blott detta exemplar känt och det härstammade

ur en samling, inte ur ett daterbart fynd. Numera känner man 11 sådana mynt, och därav kan 8 ges en mera preciserad datering. De härrör från en skatt, påträffad 1930 vid nedläggning av kloakrör på Algade 76 i Nykøbing, Odsherred. Av de 3493 mynt som låg i fyndet var 3480 borgarkrigsmynt, som de kallas, och 8 var av typen med tre kronor.

Innan vi fortsätter några ord om vad som avses med danska borgarkrigsmynt. Under den instabila tid i landets historia, som rädde ca 1250–1350, råkade myntsystemet i total oordning. Mynten försämrades i oerhörd grad – något långsamare i skånelandskapen – och till sist upphörde präglingen helt (längst pågick den i Lund, även under Magnus Erikssons tid som "kung av Skåne", och något under Valdemar Atterdag). Man lämnade sedan den gamla nordiska mynträkningen och gick över till tysk (lybsk), när myntningen återupptogs i slutet av 1300-talet.

Fyndet från Nykøbing har publicerats av Georg Galster (*Den kgl. Mønt- og Medaillesamling i finansåret 1929–1930*, särtryck ur Numismatisk Forenings Medlemsblad XII, Khvn 1931) och denne konstaterar bl a, att skatten är nedlagd ca 1290. Härigenom bortfaller Haubergs datering. Galster för i stället myntet (som hos honom återfinns på s 40 som nr 75) till Erik Menved. Han tillägger: "Dens ringe Lødighed visar, at den ikke kan være skaansk". Halten är nämligen bestämd till ca 110/1000, och så dåliga var de skånska mynten ännu inte vid denna tid. Myntortsbestämningen behåller han som Roskilde. Den kommentar han gör till trekronorsvapnets förekomst bjuder icke på någon förklaring.

För att återgå till motivet förhåller det sig så, att borgarkrigsmyntningen utmärks av en snabb typväxling – mynt drogs in och ersattes med sämre, dessutom var hela tiden flera myntorter i verksamhet. Eftersom biskoparna hade del i myntningen skulle både kungamakten och de andliga herrarna representeras, något som fö är känt redan från 1100-talet i Danmark. Registret över bildsymbolerna på dessa inflationspräglingar, som återfinns i Holms ovanciterade nyutgåva av

Mansfeld-Büllner, omfattar en mängd olika bilder, varav några är lätta att förklara (t ex kungakrona/biskopsstav), några är hämtade från utlandet (t ex från den franska tur-nosen), andra åter bereder svåra tolkningsproblem. Att lundamynten ofta har ett halster, symbol för S:t Lars (Laurentius) är föga märkligt, eftersom domkyrkan 1145 invigts till jungfru Marias och detta helgons ära. Här finns alltså en klar anknytning till den andliga mynträkten.

Svårare är det alltså med trekronorsmotivet – eftersom myntet saknar inskrift har de ställts i ring, varigenom de blivit mera ytfyllande, precis som fallet är på Magnus Erikssons penningar ca 40–50 år senare. Nu var emellertid denna heraldiskt/religiösa symbol något mycket populärt under 1200-talet och även senare (ja, ännu i dag finns den i flera länder utanför Sverige, t ex som engelskt kommunalvapen). Heribert Seitz har klagat på detta i ett lärt och grundligt arbete, det av frågeställaren nämnda *De tre kronorna* (Stockholm 1962), där han visar hur symbolen har sin uppkomst i dyrkan av Heliga Tre Konungar i Köln, dit deras förmodade kvarlevor överförts, och hur vapensymbolen även tilldelats den legendariske kung Arthur. Han har dock inte fått medhåll från den heraldiska expertisen när det gäller att förklara det svenska trekronorsvapnets uppkomst ur denna gemensamma källa. (En nyttigt översikt av det svenska problemet gjordes i höstas av Uno Lindgren i *Heraldisk Tidsskrift*, jubileumsnumret, Khvn 1984).

Kortfattat vill jag endast påpeka, att trekronorsvapnet förekommer f f g på Magnus ladulås'kontrasigill 1275, känt sedan länge, alltså femton år före det danska myntet. Det s k folkungalejonet omges där av tre öppna kronor. Kanske man bör tillägga, att företräddaren och brodern Valdemar (1250–75) liksom den barnlöse Erik Eriksson "läspe och halte" (1222–29, 1234–50) hade tre lejon (leoparder) med kronor i sina sigill. Det kanske inte är omöjligt att i Uno Lindgrens efterföljd tolka de tre kronorna hos Magnus som en reminiscens av de tre lejonens huvudprydnader – i synnerhet som Valdemar några år efter sin avsätt-

Forts. s 133

FÖRENINGAR

Frågespalten forts fr. s 132.

FAGERSTABYGDENS MYNTKLUBB sammanträder första helgfria måndagen i varje månad (utom juli och augusti) på Västanfors Industriens matsal kl 19.00. Möten 6/5, 3/6, 9/9, 19/10 (Lindgården, Kyrkvägen 3, auktion + myntmässa), 4/11, 29/11, 2/12 (Obs! Tiden).

FALU-BORLÄNGE MYNTKLUBB. Mötesdagar 8/5, 18/9, 16/10, 13/11, 11/12 kl. 19 (Sigridsgården).

GÖTEBORGS NUMISMATISKA FÖRENING. Mötesdag 13/5. Lokal: Traktören, Köpmansgatan 20, kl 19.00. Antiksektionen: 8/5. Lokal Schackspelets Hus, Haga Kyrkogata 3, kl 18.30–21.00.

HALMSTADS MYNTKLUBB. Lokal: Gerekegården, Kyrkogatan 11, Halmstad. Möten den 6/5, 3/6 med början kl 19.00. Övriga upplysningar: N-E Ericsson, tel 035/12 96 76.

HÖÖRS MYNTKLUBB har möte med auktion i Höörs Plåts matsal 9/5. Upplysningar: Evert Olofsson 0413/221 51.

KALMAR MYNTKLUBB har möten första helgfria måndagen i varje månad (utom juli och augusti) kl 19.00 i SE-banken, Storgatan 17, Kalmar. Upplysningar: tel 0485/312 81, 0480/115 84. Auktioner varje gång.

KATRINEHOLMS MYNTKLUBB har möten första helgfria onsdagen i varje månad på restaurang Storstugan, Stortorget 1, Katrineholm. Upplysningar: tel 0150/210 45 el 151 00.

KLARÄLVDALENS MYNTSAMLARE. Månadsmöten på Rådastrand. Föredrag, frågesport, auktioner m m. Upplysningar: 0563/407 25.

KRISTIANSTADORTENS NUMISMATISKA FÖRENING har möte med auktion på Hemgården, Norretullsvägen 9, Kristianstad, den 17/5, 14/6 och 19/7. Listor och upplysningar gm Ingvar Nilsson 044/713 28.

LUNDS NUMISMATISKA FÖRENING har möten varje månad. Lokal: Utbildningshuset Studentlitteratur, Åkergränd 1. Upplysningar: tel 046/12 25 93.

MYNTKLUBBEN NICOPIA har möten andra måndagen i varje månad på Pensionärsgården, V Trädgårdsgatan 57, Nyköping. Upplysningar: tel 0155/134 29, 671 54, 128 41. Fastställd dag, våren 1985: 13/5.

NUMISMATISKA FÖRENINGEN ÖRESUND kommer att under 1985 hålla månadsmöten med auktioner i lokalen BORDEN i Helsingborg följande tisdagar: 7/5 samt 3/9, 1/10, 5/11 och 3/12.

NÄSSJÖ MYNTKLUBB har möten med auktion på restaurang TERASSA, Rådhusstorget 23 Nässjö den 28/5, 27/8, 24/9, 29/10 och 26/11 kl 19.00. Upplysningar: tel 0383/158 35 kl 07.00–09.00.

SAMLARKLUBBEN NUMIS, Skellefteå har möten första torsdagen i varje månad i NV-huset, konferensrummet. Upplysningar: tel 0910/186 80.

SANDVIKEN-GÄVLE MYNTKLUBB håller möten i Valbo Kommunhus kl 19 den 8/5 och 5/6. Upplysningar: tel 026/13 11 77.

SKARABORGS NUMISMATISKA FÖRENING. Upplysningar: Björn Carlsson, tel 0500/802 44.

SKÅNES NUMISMATISKA FÖRENING, Malmö har möten 30/5, 26/9, 31/10 och 28/11 i IOGT-lokalen, Engelbrektsgatan 20, 2 tr. kl 19.30. Mynten visas i auktionslokalen från 18.30 samt i klubblokalen de två föregående tisdagarna kl 19–21. Klubblokalen Kungsgatan 38 A, Malmö håller öppet varje tisdag kl 19–21 under september–maj.

SÖDRA DALARNAS MYNTKLUBB sammanträder första torsdagen efter den 15 i varje månad kl 18.30 i Rembostugan, Hedemora. Upplysningar: tel 0226/562 78.

ning 1275 börjar sigillera med tre lejon (leoparder) utan kronor!

Magnus' son, kung Birger, använder inte de tre kronorna, däremot förekommer de från 1300-talets början i Uppsala domkapitels sigill. Där tronar Erik den helige med krona på huvudet och en krona på varje sida, alltså summa tre. Med tiden kom Erik att associeras med trekronorsvapnets uppkomst; det finns emellertid inte något sigill bevarat från hans korta regering, som bekant inte heller några mynt.

Magnus Eriksson däremot använde sporadiskt de tre kronorna, men oftast folkungalejonet. Vapnet är belagt – ställt i ring – från hans ymnigt präglade myntgrupp från 1330–40-talen; dessutom har det påträffats vid restaureringen av Ångö kyrka för ca 10 år sedan (1340-talet) och helt nyligen i ett kardinalspalat i Avignon (1330-talet). Under Albrekt av Mecklenburg får det som bekant en mera regelmässig användning som statsvapen.

Men vad menas med symbolen tre kronor på ett danskt mynt från ca 1290, sannolikt slaget i Roskilde? Ja, det lär vi aldrig få ett säkert svar på. Om man anknyter till det exempel jag gav från Lund – och det finns flera – tänker man närmast på en religiös syftning, antingen Tre-Enheten (som fick ett altare 1310 i Roskilde domkyrka) eller just Heliga Tre Konungar, vars kapell där emellertid är så sent som 1400-talets mitt. Ingenting hindrar emellertid, att altaren funnits tidigare och att det är något sådant som åsyftas.

Till sist – som alla inflationsmynt var borgarkrigstidens präglings illa sedda utomlands och hade nästan ingen cirkulation utanför Danmark. Man använde utländska mynt – sterlingar, turnoser m m – i handeln. Det är otänkbart, att den ytterst sällsynta danska präglings trekronorsmotiv skulle ha inspirerat Sverige.

LLt

TRELLEBORGS MYNTSAMLARKLUBB har möte andra måndagen i månaden kl 18.30 i Södersläts Sparbanks samlingssal, C B Friisgatan 4 A, Trelleborg. På programmet står auktioner, föredrag, lotteri m m. Upplysningar: tel 0410/345 44.

TÄLJE MYNTKLUBB, Södertälje har möte i Wendelas rum, biblioteket Luna kl 19.00 den 9/5. Upplysningar: tel 0755/619 38, 313 14, 664 75.

UPPSALA MYNTKLUBB sammanträder på Skandia, Drottninggatan 1 A. Upplysningar: 018/11 50 00.

VETLANDA NUMISMATISKA FÖRENING har möte med auktion den 30/8, 27/9, 25/10 och 29/11 kl 19.15 på IOGT-logen Standard, Tomasgatan 34, Vetlanda. Anordnar Myntets Dag på Vetlanda Stadshotell 17/3. Upplysningar: tel 0383/158 35 kl 07.00–09.00.

VILLSTADORTENS MYNTKLUBB, Smålandsstenar, har möte andra måndagen i varje månad utom juni, juli och augusti. Föredrag o dyl följs av auktion. Upplysningar: tel 0345/112 95.

VÄRENDIS NUMISMATISKA FÖRENING, Växjö har möte på Röda Korset, Hovsgatan 11, kl 19.20 den 23/5. Vid samtliga sammanträden myntauktion.

VÄSTERÅS MYNTKLUBB har möten på Jakobsgratan 13 A kl 19.00 den 8/5 Visning av L. O. Lagerqvists diabilserie över svenska mynt, 5/6 bytes-afton med auktion. Närvarolotteri vid varje möte. Upplysningar: tel 021/11 15 57.

ÖREBRO NUMISMATISKA FÖRENING har möten med auktion Järntorgsgatan 3. Upplysningar: tel 019/13 73 54 o 13 52 13.

December

11/13 Mannheim, KPM

MÄSSOR

20-24/ 8 ANA Convention,
Baltimore, USA
19-20/10 Zürich

Svar på frågorna i aprilnumret:

1. 1873
2. 1624–27
3. 7:e århundrandet (600-talet)
4. 1950
5. I slutet av 1300-talet i Italien
6. 1715–19
7. Åtsida
8. 1931
9. Carl XII år 1718
10. 10 (C = 100)

Litet frågesport — för nybörjare och andra

Svarsalternativ, se nästa sida!

1. Vilken svensk kung har valspråket "Plikten framför allt"?
2. När grundades Svenska Numismatiska Föreningen?
3. Vårt första 1-öresmynt är gjort av silver. Vilket är första årtalet?
4. Vilket tal representerar "M"?
5. På plåtmyntet 10 Daier SM står "CRS". Vad betyder det?
6. Vilken svensk kung lät slå de första mynten i Sverige?
7. I vilken svensk ort lät Gustav III prägla 5-kopeksmynt för 1788-års krig?
8. När slogs vårt sista 20-kronors mynt i guld?
9. Vilken bank utgav de första sedlarna i Sverige?
10. Vad kallas den del av texten, som – vanligen i cirkel – följer myntets kant?

**GYNNA
MYNTKONTAKTS
ANNONSÖRER**

AUKTIONER

SVERIGE

Maj

20/21 Svenska Numismatiska Föreningen
(endast medlemmar)

23 AB Stockholms Auktionsverk

September

12 AB Stockholms Auktionsverk

Oktober

26/27 Ahlströms Mynthandel AB, Stockholm

UTLÄNDSKA

Maj

2/ 3 Luzern, Hess
7/ 9 Zürich, Bank Leu
8/10 Essen, Schenk-Behrens
13/15 Frankfurt, Peus

Juni

1 Paris, Platt
3/ 5 Los Angeles, Superior
3/ 5 Utrecht, van der Dussen
6 London, Spink
10/12 Mannheim, KPM
12/13 London, Spink
12/14 München, Hirsch

September

25/27 München, Hirsch

Oktober

9 London, Spink
11/12 Nürnberg, Kupferbank
14/15 Zürich, Bank Leu
15/17 Zürich, Spink
19 Nürnberg, G. Frank
23/24 Köln, Schulten
30/31 Frankfurt, Peus

November

1 Frankfurt, Peus
5/ 7 Köln, Münz-Zentrum
8/ 9 Hamburg, Emporium
13/14 London, Spink
19/21 Amsterdam, Schulman
25/26 München, Lanz
27/28 Sydney, Spink
27/30 München, Hirsch

Forts. från s 75

Föreningar och mässor se s 133–134

Övriga mötesdagar är 10/9, 23/10, 20/11 och 12/12 (sedvanlig julfest).

Ny mötesadress

Från och med mars håller SNF sina möten på Sandhamnsgatan 50 A i Stockholm (buss 41 går dit, hållplats Östhammargatan).

Där kan vi tillhandahålla kaffe, bröd och läsk till självkostnadspris. Välkomna!

SNF:s kansli

har postadress Östermalmsgatan 81, 2 tr ö g, 114 50 Stockholm. Telefon-tid måndag–fredag kl 10–13, tel 08/67 55 98, besökstid 10.30–12.30. *Semesterstängt* från midsommars till ca 1 september, samt över julhelgen.

Äldre litteratur

Nya medlemmar och läsare kan studera en förteckning i nr 9/10 1984, som kan fås från kansliet.

Hildebrandföreläsning

Årets Bror Emil Hildebrands minnesföreläsning kommer att hållas onsdagen den 9 oktober i Stockholm. Lokal: Operaterassen, tid kl 16. Inbjuden föreläsare är denna gång professor dr. Peter Berghaus, Münster, som kommer att tala om smyckebrakteater med myntbilder.

Tider för utflykten 24 maj "I Gustav Vasas och hans söners fotsår"

- 08.30 Samling med bilar vid Danderyds kyrka
- 09.00 Besök på Rydboholms slott och Östra Ryds kyrka
- 10.30 Avfärd mot Gripsholm
- 12.00 Lunch på Gripsholms värds-hus
- 13.00 Besök på slottet
- 14.30 Avfärd mot Örbyhus via Enköpings och Uppsala
- ca 17.00 Visning av Örbyhus slott och gemensam måltid
- ca 19.00 Hemfärd

I övrigt se aprilnr av MYNTKONTAKT sid 66

Ny årsmötesmedalj

Svenska Numismatiska Föreningens styrelse har beslutat att låta prägla en årsmötesmedalj över fil.dr Torgny Lindgren 1905–1984 (SNFs ord-förande 1953–1961). Medaljen finns att köpa på föreningens kansli och kommer även att försäljas på SNFs årsmöte i Västerås 12–13 maj.

Medaljens åtsida är utförd av Léo Holmgren (frånsidan är Erik Lindbergs vanliga) och präglingsen sker vid Myntverket.

Foto av medaljen kommer att införas i nästa nummer av MYNTKONTAKT.

Sista försäljningsdag är den 31 oktober 1985 och därefter kommer upplagan att fastställas och redovisas i kommande nummer av vår tidning.

Medaljen försäljs i silver för 110:– (31 mm, 15 gr, 999/1000) och i guld 2.500:– (31 mm, 20 gr, 18 karat). C.W. Burmesters medalj-fond har bekostat konstnärarvodet och präglingsverktygen.

Höstföreläsning

Kungl. Myntkabinettet, Numismatiska Institutionen och Svenska Numismatiska Föreningen har inbjudit Dr. M. Metcalf, Heberden Coin Room, Oxford, att hålla föredrag tisdagen den 17 september kl. 18.30. Lokal: Sessionssalen, Historiska museerna, Storgatan 41, Stockholm. Dr. Metcalf kommer att tala om sceattas, aktuella bl a genom det sensationella fyndet för ett par år sedan av två dylika i Åhus.

Alternativ till frågorna:

1. a. Gustav VI Adolf	b. Gustav V
2. a. 1873	b. 1923
3. a. 1546	b. 1522
4. a. 500	b. 1.000
5. a. Christina Regina Sveciae	b. Carolus Rex Sveciae
6. a. Magnús Ladulås	b. Olov Skötkonung
7. a. Avesta	b. Stockholm
8. a. 1935	b. 1925
9. a. Stockholms Banco	b. Rikens Ständers Bank
10. a. Randskrift	b. Omskrift

Svaren kommer i nästa nummer!

Pinsamt 1

I den franska pressen har nyligen skrivits mycket om en skandal på La Monnaie i Paris. Vice myntdirektören, nyutnämnd förra våren efter bytet på chefsposten, har arresterats för stöld av ett stort antal äldre mynt ur de samlingar, som det franska myntverkets Musée monétaire förvaltar. Hon (det rör sig om en kvinnlig tjänsteman, den första på denna post) blev avslöjad efter att ha sålt några ytterst sällsynta Ludvig XIV-mynt i södra Frankrike till en mynthandlare, som trodde sig ha gjort sitt livs kap.

Pinsamt 2

I vår tidskrift 1985:2, s 29 nederst avbildas en nederländsk duit i koppar under påståendet att det vore en stuywer. En observant läsare har påpekat detta för redaktionen, som tar på sig ansvaret för denna fadäs. Som alla säkert vet var stuywer vid denna tid ännu ett (litet) billoniserat silvermynt (jfr Krause A2b resp A4b) = 8 duit. Denna "pinsamhet" nr 2 anser vi dock vara något mindre allvarlig än nr 1.

Pinsamt 3

Den i MYNTKONTAKT/SNT 1985:3 avbildade medaljen över Bror Emil Hildebrand har, tråkigt nog för utgivaren, ett "tryckfel" (stavfel) i inskriften – vi säger inte var! Den som till redaktionen insänder det först öppnade brevet med rätt lösning skall få en liten bokgåva!

Bele

Minnesmedalj över SVERIGES RIKSDAG 1435 - 1985

Det är i år 550 år sedan företrädare för de fyra stånden samlades till ett riksmöte i Arboga, då Engelbrekt Engelbretsson valdes till Rikets Hövitsman. Detta möte har kommit att betraktas som Sveriges första riksdag. Med anledning härav utger Lions Club, Arboga, efter vederbörligt tillstånd av Riksdagen och Arboga kommun, en medalj i begränsad upplaga. Medaljen överensstämmer med den medalj som utgavs 1935 av Riksdagen och skapades av myntgravören vid myntverket, professor Erik Lindberg (1873–1966), som anses vara den svenska medaljimpressionismens främste företrädare. Nödvändig textändring har utförts av konstnären Bo Thorén. Medaljen präglas vid Myntverket i Eskilstuna, som också svarar för den huvudsakliga försäljningen och distributionen.

Den 24 maj kommer Kungaparet, Riksdagen och Regeringen att besöka Arboga för att celebrera Sveriges Riksdag 550 år. Vid besöket kommer en relief med samma motiv som medaljen att överlämnas till Arboga kommun som en gåva av Riksdagen.

Medaljens utseende

Utsidan visar företrädare för de fyra stånden – adel, präster, borgare och bönder – med uppsträckta högerarmar och med två fingrar pekande mot Tre kronorsskölden. Gesten användes fordom vid omröstningar. Inskriften är FÖR SVERIGES LAG OCH FRIHET ARBOGA 1435. Frånsidan visar stora riksvapnet och inskriften SVERIGES RIKSDAG, ÅT MINNET AV FEMHUNDRAFEMTIO ÅR ÄGNADE VÅR DEN AV RIKE OCH FOLK, 1985.

Fakta om medaljen:

Metall	Diameter	Min vikt	Max uppl	Pris
Guld 18 K	45 mm	80 g	35 st	10 900:–
Silver 999/1000	45 mm	45 g	1 500 st	375:–
Medaljbrons	45 mm	50 g	1 500 st	175:–

I priserna ingår förpackning, etui, frakt och 23,46% moms. Priserna gäller t o m 31 december 1985. Leverans sker i den ordning beställningarna inkommer och i den takt myntverkets kapacitet medger.

Till **MYNTVERKET**, Box 401, 631 06 ESKILSTUNA. Tfn 016-12 03 00

Härmed beställes mot postförskott minnesmedaljen över SVERIGES RIKSDAG 1435–1985.

Guld 18 K, numrerad upplaga st à 10 900:–

Patinerat silver 999/1000 numrerad upplaga st à 375:–

Patinerad brons st à 175:–

Att sändes till:

Namn Gatadress

Postnummer Postadress Tel

GEVALIA Svenskarnas mest älskade kaffe